

Lanžhot

zpravodaj městského úřadu

3 2021
ročník XVII.

Westernové závody

OBSAH

Lanžhotské hody a hodky 2021	4	Podkoní knížectví Tři Grácie	42
Slovo starosty	7	Josef Klvaňa a jeho vztah k Lanžhotu	44
Pomoc obcím zasažených tornádem.....	11	Josef Fojtík sám o sobě a své ženě	46
Výpis z usnesení ze zasedání zastupitelstva ..	14	Hudebníci	48
Společenská kronika.....	17	Kam se poděli?	50
Z lanžhotské kroniky.....	18	Poslední z Antošova Štrajchu.....	51
Jen napravované chyby se odpouští	21	Ohlédnutí za životem Bohumila Lošťáka.....	52
Jedna z mnoha forem pomoci.....	22	Staré fotky	54
Okénko farnosti	22	Začala nám fotbalová sezóna	56
Okénko knihovny	23	Basketbal.....	58
Okénko školky	25	Kuželky se znovu rozjedou.....	59
Okénko školy	28	Skauský tábor.....	59
Emeritní učitel vzpomíná.....	29	Sportovní příměstský tábor.....	60
Zažil jsem už třidvacet ministrů školství	31	Příměstský tábor Tornádo.....	61
Tá lanžhotská mája tenká	33	Poděkování	63
Krojové svatby jen ve vzpomínkách?	38	Osvobození jižní Moravy v roce 1945	65
Dohodování přespolního hodaře	41	Inzerce.....	66

Kulturní akce

15. 9.	Hody ve školce
17. 9.	Předhodoové zpívání
18. 9. - 21. 9.	Hody
25. 9. - 26. 9.	Hodky
13. 11.	Dívčí vínek
27. 11.	Kateřinská zábava
27. 11.	Vánoční jarmark
26. 12.	Štěpánská zábava
26. 12.	Svatoštěpánské žehnání koní

LANŽHOTSKÉ HODY 2021

Hodové folklorní akce, společenské události a zábavy, sportovní akce

STŘEDA 15. 9.

- 15.00 Hody ve školce - odchod průvodem z MŠ ke stárkovu
a stavění máje ve dvoře MŠ

PÁTEK 17. 9.

- 16.00 stavění máje v areálu Sokolské (tenisové kurty)
18.00 Slavnostní odhalení sochy ke 20. výročí určení města
- před smuteční síní
19.30 Předhodové zpívání mužského sboru a jeho hostů
sál restaurace Podlužan

SOBOTA 18. 9.

- 10.00 fotbal TJ Sokol Lanžhot B - Sokol Klobouky (Pastvisko)
14.00 Slavnostní zahájení výstavy „Od dědiny k městu“ (muzeum)
15.00 předání stárkovského práva a stavění máje
20.00 Hospoda U Bartošů - skupina THE TEACHERS
20.00 Moon Night open air Lanžhot/Hodovní diskotéka - areál Sokolské
20.00 Galerie vín - restaurace Na Šlajsi
- CM Dur a malá slovácká dechová hudba Cyrilka
20.00 Hospoda U Zámečku - skupina Graf

NEDĚLE 19. 9.

- 7.30 ranní mše svatá
10.30 fotbal TJ Sokol Lanžhot A - AFC Humpolec (Šlajsa)
10.30 hodová mše svatá
13.00 odchod chasy pro prvního stárka
14.00 - 18.00 vyhlídka z věže kostela, výstava „Od dědiny k městu“ (muzeum)
14.30 odchod chasy a dětí od prvního stárka (Lukáš Tuček, Lipová 8)
15.00 krojovaná zábava pod májů - DH SKALIČANÉ
21.00 večerní zábava pod májů nebo v Podlužanu (dle počasí)
- DH SKALIČANÉ

PONDĚLÍ 20. 9.

- 9.00 mše svatá
Po mši svaté v 9.45 hodin bude společný odchod průvodem na
hřbitov, kde vzpomeneme na všechny zemřelé spoluobčany.
Otec Robert Prodělal zve do průvodu i na vzpomínkovou pobožnost
všechny občany i ty, kteří se nezúčastní mše svaté v kostele.
10.00 Hostinec U Zámečku - DH LANŽHOTSKÁ OSMA
14.00 - 18.00 vyhlídka z věže kostela, výstava „Od dědiny k městu“ (muzeum)
13.00 odchod šohajů z náměstí pro druhého stárka

- 14.30 odchod celé chasy, dětí, žen i mužáků od druhého stárka
(Matěj Kořínek, Sokolská 26)
15.00 krojovaná zábava pod májů - DH ZLAŤANKA
21.00 večerní zábava pod májů nebo v Podlužanu (dle počasí)
- DH ZLAŤANKA

ÚTERÝ 21. 9.

- 15.00 krojovaná zábava pod májů - DH ZLAŤANKA
18.00 odchod k úterním stárkům

LANŽHOTSKE HODKY 2021

SOBOTA 25. 9.

- 19.00 taneční zábava v sále Podlužan - DH LIDUŠKA
Celý den se bude vybírat réž

NEDĚLE 26. 9.

- 15.00 zábava pod májů - DH MILOČANKA

V případě nepříznivého počasí se odpolední zábavy konají v sále Podlužanu.

Celá chasa Vás všechny srdečně zve!

LANŽHOTŠTÍ STÁRCI
VÁS SRDEČNĚ ZVOU NA

TRADIČNÍ KROJOVANÉ

HODY

18.-21. ZÁŘÍ 2021

K Tanci a poslechu hraje

DH SKALIČANÉ (NE) DH ZLAŤANKA (PO, ÚT)

NA NÁMĚSTÍ V LANŽHOTĚ

SO | 18. ZÁŘÍ

15⁰⁰ stavení máje

NE | 19. ZÁŘÍ

14⁰⁰ odchod chasy a dětí od prvního stárka

15⁰⁰ krojovaná zábava pod májů

21⁰⁰ večerní zábava pod májů

PO | 20. ZÁŘÍ

14⁰⁰ odchod celé chasy, dětí a mužáků od druhého stárka

15⁰⁰ krojovaná zábava pod májů

21⁰⁰ večerní zábava pod májů

ÚT | 21. ZÁŘÍ

15⁰⁰ krojovaná zábava pod májů

V případě nepříznivého počasí se akce přesouvá do sálu Podlužan.

Dle nařízení vlády je potřeba mít u sebe potvrzení o očkování nebo doklad o negativním testu na Covid-19.

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,

prožíváme zvláštní dobu – jsme svědky mimořádných historických událostí - nejen covid, ale i tornádo! Tornádo, jaké známe spíše z jiných koutů naší planety, se objevilo jen kousek od Lanžhota. Chybělo málo, a mohli bychom být na tom stejně jako nedaleké obce Hrušky, Moravská Nová Ves, Mikulčice, Lužice, Hodonín. Tyto obce zasáhla koncem června živelní pohroma nevídaného rozsahu. Celé části byly srovnány se zemí, ostatní značně poškozeny, stovky lidí bylo zraněných a několik jich přišlo dokonce o život.

Dodnes nezapomenu na ten hrozný pocit, když jsem se poprvé ocitl v těch nejpostiženějších oblastech. Bylo to zcela nepředstavitelné - jako ve válečné zóně!

Bezprostředně po neštěstí vedení města zahájilo okamžitou pomoc a na následné poradě starostů Regionu Podluží se Lanžhot zapojil do koordinované pomoci všemi dostupnými způsoby. Pro zajímavost, zaměstnanci i úředníci města pomáhali s nezbytnou agendou přímo v epicentrech. Velmi bych chtěl poděkovat všem, kdo jakýmkoli způsobem pomáhal – hasičům, dobrovolníkům, pomocníkům při práci, dárcům potřebných věcí či peněz do sbírek. Je obdivuhodné, kolik lidí z Lanžhota ochotně přispěchalo na pomoc! Všem patří velký dík.

Osobně bych chtěl vyzvednout obrovskou snahu a velkou míru osobního nasazení paní místostarostky, která měla na starost organizaci této humanitární pomoci. Ostatně, její pohled a podrobnější informace si můžete přečíst v reportážním článku.

Kromě materiální pomoci město převzalo záštitu nad organizací pří městského tábo

ra pro děti z postižených obcí na jeden měsíc. Dále jsme zajišťovali podmínky pro výuku dvou tříd Mateřské školy z Hrušek, jejíž budova byla tornádem poničena. Tuto skutečnost vysoce ocenila i senátorka Anna Hubáčková děkovným dopisem.

Tím vším však tato sousedská pomoc zdaleka nekončí. Město Lanžhot je připraveno i na následnou pomoc postiženým obcím, která bude potřeba zřejmě ještě dlouhou dobu.

Poněkud ve stínu událostí spojených s tornádem zůstal přetrvávající problém s pandemií covid-19. Díky poměrně zodpovědnému přístupu většiny občanů Lanžhota ke všem nezbytným opatřením, se daří situaci zvládat. Mám radost, že pomalu zase ožívá i společenský a kulturní život.

Lanžhot si letos připomíná 20. výročí povýšení na město. K této skutečnosti jsme připravili několik akcí. Mnozí si užili vystoupení, které si připravil VUS Ondráš. Měli jsme možnost sledovat skupinu uměleckých kovářů, kterak z kusu železa tvoří uměleckou plastiku. Ta bude při slavnostním odhalení instalována na veřejném prostranství vedle Smuteční obřadní síně. K příležitosti výročí města jsme připravili i brožurku, kterou jsme nazvali Od dědiny k městu. Představena bude na tradiční ho

Rozšíření sportovní haly**Rekonstrukce ulice Příční I a II****Asfaltový recyklát na ulici U Struhy**

dovnní výstavě fotografií a obrázků s tematikou rozvoje Lanžhota.

S poměrně velkým zájmem se setkalo i letošní zahrávání hodů, které nám dalo naději, že „aj ty hody letos budú!“ A i když organizace hodů je dle tradice stále v rukou stárků a jejich rodin, město je opět připraveno pomoci, aby vše dopadlo co možná nejlépe.

Kromě již zmíněných akcí se město snaží zlepšovat i svá zařízení, budovy, komunikace atd. Mezi letošní největší investiční akce patří rozšíření sportovní haly o tribuny a další prostory i stavba zvětšení parkoviště u základní školy.

Další větší investicí je rekonstrukce ulic Příční I. a II. Jedná se o kompletní opravu včetně kanalizace a odvedení povrchových vod.

Díky tomu, že se podařilo výhodně získat větší množství asfaltového recyklátu, opravujeme i další komunikace, kde prozatím žádná jiná možnost není. Mám na mysli zejména komunikaci U Struhy, kde kvůli

Nové sportovní prvky v areálu Sokolské, foto Kateřina Paulíková

nevyjasněným vlastnickým vztahům není možné získat stavební povolení na novou stavbu. I tak si myslím, že výsledek je poměrně uspokojivý. Podobně je tomu i v případě rozšíření cesty ke sběrnému dvoru. Tam je situace značně zkomplikovaná zařízením kanalizace.

Recyklovaným materiálem opravíme i další cesty, např. začátek tzv. Hluboké nebo Kazúbkové cyklostezky.

Vylepšení se dočkal i areál stadionu Sokolské. Na velké asfaltové ploše přibyla nová hřiště – na košíkovou, tenis i florbal. Novinkou je i venkovní stůl na stolní tenis.

Areál hřiště Pastvisko se kromě nově opravených kabin a osvětlení dočkal dalšího luxusu v podobě automatického zavlažování.

V historii lanžhotského sportu se objevil další milník. Dne 1. 9. 2021 bylo s TJ Sokol Lanžhot podepsáno Memorandum o spolupráci a dalším rozvoji sportu

Nové závlahy na fotbalovém hřišti Pastvisko

Podpis Memoranda o spolupráci

v Lanžhotě. A dále byla uzavřena darovací smlouva o převodu majetku a nájemní smlouva o dalším provozování areálu Na Šlajsi. Předcházelo tomu několik let příprav a dohod. Díky tomu se nyní městu ve spolupráci s TJ Sokol otevřela možnost rozsáhlejších investic do rozvoje a modernizace celého areálu tak, aby zde mohl vyrůst moderní, sportovně-rekreační komplex pro návštěvníky i občany Lanžhota.

Mám radost, že po delší době se podařilo sehnat firmu, která byla ochotná vyměnit novou střechu nad sálem bývalého kina, nyní Společenského domu. No, a abychom nemuseli za nějaký čas toto zařízení opět zavírat, nechali jsme opravit rovnou i sociální zařízení, vestibul bude doplněn o šatnu a kuchyňku a vše dostane nový vzhled. V Lanžhotě tím přibude další prostor pro pořádání společenských a kulturních akcí.

Totální rekonstrukce se dočkala rovněž naše místní knihovna. Na řešení nového vzhledu se podílela mladá skupina nadějných architektů z Brna a věříme, že se knihovna bude líbit. Součástí bude

mj. i prostor pro výuku pro potřeby školy nebo např. pro pořádání seminářů či přednášek.

To v případě nové úpravy náměstí budeme muset ještě počkat, protože je třeba nejprve zpracovat finální podobu, na které se shodlo zastupitelstvo na zá-

kladě podnětů občanů.

V brzké době se doufám, dočkáme i nového osvětlení a ozvučení hřbitova. Práce se trochu zdržely, protože realizační firmy shodou okolností pocházejí z Mikulčic a z Moravské Nové Vsi.

I nadále se zamýšlíme nad zlepšením dopravní situace, zejména v oblasti zvýšení bezpečnosti provozu. Pracovní skupina volí komplexní přístup, na základě kterého pak budou postupně realizována potřebná opatření. Po poradě s dopravním inspektorátem připravujeme mj. například i omezení kamionové dopravy v ulici Nová. Bezpečnosti by mělo přispět i přeložení autobusové zastávky u prodejny potravin v Nové ulici.

Velkým tématem nejen posledních dnů je i tolik propíraný postoj města k otázce vyhlášení rezervací v lesích na našem katastru kolem soutoku Moravy a Dyje. Budiž jasně řečeno, že město Lanžhot jednoznačně patří mezi zastánce ochrany přírody!

Ovšem jako dobří hospodáři (nejen dle zákona o obcích!) jsme pro reálný

model ochrany přírody a odmítáme polovičatá řešení, která jsou nám předkládána. Proto město nejprve podalo námítky k těmto návrhům, a jelikož nám nebylo vše dostatečně vysvětleno, město podalo rozklad proti nařízení. Město Lanžhot i s podporou dalších obcí Regionu Podluží vyzvalo kompetentní orgány k hledání optimálního řešení ochrany a zodpovědné správy tohoto jedinečného území. Direktivní přístup MŽP, který je dokonce v rozporu s právními předpisy, a nedostatečná komunikace jsou asi tím největším problémem v celé záležitosti. Osobně však věřím tomu, že se řešení podaří najít. Město dokonce volí i aktivní přístup a svolalo do Lanžhota

jednání kompetentních orgánů k hledání adekvátního řešení ochrany území kolem Soutoku.

Prázdniny skončily a žáci opět (a konečně!) usedli společně do lavic. Když jsem měl možnost promluvit k žákům první školní den, říkal jsem jim, aby si užili možnost učit se zase společně mezi kamařády. A stejně tak přeji všem, aby si užili babí léto, hody a spoustu dalších věcí a záležitostí, kterých jsme se dočasně museli vzdát. Takže držme si palce, pomáhajme si a snažme se, aby bylo líp!

Váš starosta

Pomoc obcím zasažených tornádem

Petra Říhová, místostarostka

Ve čtvrtek večer 24. června 2021 tornádo změnilo mnoho životů obyvatel Hrušek, Moravské Nové Vsi, Mikulčic, Lužic, Pánova (části Hodonína), a dá se s jistotou říct, že i nás všech okolo... Nevěřili jsme ze začátku těm zprávám, co k nám docházely... Posílaly se fotky obrovských krup, které padaly třeba ve Valticích, Staré Břeclavi atd. Ale ty nejhorší zprávy přišly o něco později právě ze zmíněných obcí Podluží... Pamatuji si, že jsem stála na dvoře a hleděla k obloze; hlavou se mi honily myšlenky, jak a co zařídit, jak pomoci. A to byla ještě tma. Ranní světlo pak odkrylo celou spoušť...

Druhý den ráno, tedy v pátek, jsme se spojili s tamními radnicemi. Tedy, snažili jsme se spojit, signál byl buď slabý, nebo

žádný. Ale podařilo se... Je potřeba plachet a pracovních rukavic, znělo nejdříve. A tak jsme je jako první zakoupili. Po obědě jsme se vydali směr

Hrušky a Moravská Nová Ves a na vlastní oči viděli tu spoušť. Narovinu se přiznám, že při průjezdu mi tekly slzy.

Po návratu jsem ihned kontaktovala Petra Trčku, provozovatele restaurace Podlužan. Dohodli jsme se na uvaření 100 porcí obědů a také večerí na víkend pro lidi, kteří ztratili střechu nad hlavou.

V sobotu naši občané přinášeli dopoledne plachty, pracovní rukavice a další potřebné věci. A před polednem jsme vyjeli na první z našich mnoha cest do těchto obcí. Těch prvních 100 porcí spolu s darovanými věcmi bylo rozdáno v Moravské Nové Vsi během 20 minut! Jídlo dostávali jak místní, tak dobrovolníci, hasiči, policisté, později vojáci... Nedělali jsme mezi nimi rozdíl, všichni byli moc vděční. Následující dny už to bylo i do Hrušek a Mikulčic. S narůstajícím počtem porcí se zapojila i restaurace Na Šlaji a také naše školní jídelna. Vjezdy do zasažených obcí byly hlídány Policií ČR, ale díky tomu, že jsem místostarostka vezoucí jídlo, tak nás vždy pustili autem dovnitř každé obce. Díky tomu se naše pomoc dostala lidem přímo v ulicích, kam jsme zajeli.

V pondělí 28. 6. se dopoledne schází starostové Regionu Podluží s cílem rychle a neúčinněji zajistit efektivní pomoc. Vznikl tak mimo jiné seznam komunální techniky, která je obcím k dispozici při odklizení sutí, seznam volných ubytovacích kapacit, nabídky na zajištění programu pro děti atd.

Večer téhož dne se také operativně schází Rada města Lanžhot, vyhláší veřejnou sbírku a uvolňuje 1 mil. korun

na zajištění humanitární pomoci; především stravy. A tak jsme ji zajišťovali; požadavky se navyšovaly s počtem pomocníků, dobrovolníků, záchranářů atd. Tři týdny téměř denně a několikrát za den jsme vozili jídlo i další věci. Počet porcí, které jsme z Lanžhota od 26. 6. do 11. 7. 2021 rozvezli, se vyšplhal na neuvěřitelných 9900! A ve veřejné sbírce se nakonec vybralo krásných

309.103 Kč. Tyto byly zaslány rovným dílem ve výši 77.275,75 Kč na účty obcí Hrušky, Moravská Nová Ves, Mikulčice a Lužice.

A nešlo jen o materiální pomoc. Pomáhali i pracovníci a úředníci města svými silami, např. s odklizením sutí, administrativou na úřadě městyse M. N. Vsi apod.

Pomohli jsme (a i nadále pomáháme) i jinak. Například tím, že město Lanžhot na jeden měsíc převzalo zástitu nad příměstským táborem pro děti z těchto obcí. Jeho provoz i program skvěle zajistila Masarykova základní škola v Lanžhotě. Jeho financování zajistila senátorka Anna Hubáčková.

Milan Kocmánek, učitel ze zdejší školy, pak domluvil týdenní pobyt pro děti s rodinnými příslušníky ve Františkových Lázních, který uhradilo město Františkovy Lázně. Děti i rodinní příslušníci si to náramně užili!

Od 1. 9. byly do Lanžhota přesunuty na nějakou dobu dvě třídy dětí Mateřské školy z Hrušek, jejíž budova byla tornádem poničena. Děti využívají volné třídy v budově staré školy na ulici Komenského.

Když se nyní ohlížím zpět, uvědomuji si, že to byly náročné a velmi intenzivní týdny. Na druhou stranu jsem poznala hod-

ně projevů solidarity, pracovitosti, ochoty pomoci i mnoho skvělých lidí.

Jménem vedení města bych ráda poděkovala těm, se kterými jsem přímou pomoc zajišťovala a kteří pomohli: hasičům z SDH Lanžhot, restauraci Podlužan, restauraci Na Šlajsi, Masarykově základní škole Lanžhot, školní jídelně, Divadlu Bolka Polívky – sponzor části obědů a večerí, Takko hilft e.V – sponzor části obědů a večerí, Korellis Hodonín – darovali zdarma svítilny a čelovky, TJ Sokol Lanžhot, skautskému oddílu Bantuové, Dočasky, z. s., pracovnícím Regionu Podluží, MAS

Jižní Slovácko a Mikroregionu Hodonínsko a dalším.

Děkujeme všem občanům, kteří jeli pomáhat odklízet následky tornáda, kteří zakoupili a věnovali potřebné věci, nealkoholické nápoje. Díky též za mnoho napečených pochutin, včetně bezlepkových, i za finanční příspěvky.

Všechny jsem možná nevyjmenovala, ale podstatné je, že pomáhala většina z vás. Jsme na vás pyšní! A vedení tamních radnic děkují také. Věřte, že tamní obyvatelé si všeho moc vážili a váží! A my si toho od vás ceníme také a všem DĚKUJEME!

foto: zdroj FB

Výpis z usnesení ze 14. zasedání Zastupitelstva města Lanžhot ze dne 17. 6. 2021

ZASTUPITELSTVO MĚSTA LANŽHOT

Z14/21/2 SCHVALUJE program jednání:

1. Zahájení
2. Schválení programu
3. Určení ověřovatelů zápisu a zapisovatele
4. Zpráva o činnosti
5. Plnění rozpočtu k 31. 5. 2021
6. Rozpočtové opatření č. 3/2021
7. Schválení Závěrečného účtu města Lanžhot za rok 2020
8. Schválení účetní závěrky města Lanžhot za rok 2020
9. Převod majetku TJ Sokol
10. Převod nemovitosti – koupě podílu ½ pozemku parc. č. PK 2862
11. Převod nemovitosti - koupě podílu ¼ pozemku parc. č. PK 1928/1
12. Převod nemovitosti - koupě pozemku parc. č. PK 2864 a PK 2865
13. Převod nemovitosti – koupě podílu ½ pozemku parc. č. PK 1931
14. Převod nemovitostí – koupě pozemku parc. č. KN 2619/91
a prodej pozemku parc. č. KN st. 117/3
15. Převod nemovitostí – koupě pozemků v areálu ZD
16. Diskuse
17. Závěr

Z14/21/3 SCHVALUJE ověřovatele zápisu Ing. Josefa Haluzu a Mgr. Marka Uhlíře a zapisovatelku paní Annu Moučkovou.

Z14/21/5 BERE NA VĚDOMÍ plnění rozpočtu města Lanžhot k 31. 5. 2021.

Z14/21/6 SCHVALUJE rozpočtové opatření č. 3/2021.

Z14/21/7 VYJADŘUJE SOUHLAS s celoročním hospodařením města Lanžhot za rok 2020 a to bez výhrad, a **SCHVALUJE** Závěrečný účet města Lanžhot za rok 2020 včetně zprávy nezávislého auditora o výsledku přezkoumání hospodaření města za rok 2020.

Z14/21/8 a) SCHVALUJE účetní závěrku města Lanžhot za rok 2020.

b) **ROZHODLO** poměrem hlasů 17 : 0, že schvalovaná účetní závěrka poskytuje v rozsahu skutečnosti posuzovaných podle § 4 vyhlášky č. 220/2013 Sb., o požadavcích na schvalování účetních závěrek některých vybraných účetních jednotek, věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví, finanční situace města Lanžhot a účetní závěrky k rozvahovému dni 31. 12. 2020.

Z14/21/9 SCHVALUJE

a) uzavření Memoranda s Tělovýchovnou jednotou Sokol Lanžhot, z. s., IČO: 18510973, se sídlem Na Šlajsi 153/35, 691 51 Lanžhot,

b) nabytí nemovitostí formou daru od Tělovýchovné jednoty Sokol Lanžhot, z. s., IČO: 18510973, se sídlem Na Šlajsi 153/35, 691 51 Lanžhot.

- pozemku parcelní číslo st. 1333, druh pozemku: zastavěná plocha a nádvoří, jehož součástí je budova č. p. 168, způsob využití: jiná stavba,
- pozemku parcelní číslo st. 1334, druh pozemku: zastavěná plocha a nádvoří, jehož součástí je budova č. p. 190, způsob využití: jiná stavba,
- pozemku parcelní číslo st. 1335, druh pozemku: zastavěná plocha a nádvoří, jehož součástí je budova č. e. 36, způsob využití: stavba občanského vybavení,
- pozemku parcelní číslo st. 1336, druh pozemku: zastavěná plocha a nádvoří, jehož součástí je budova bez čp/če, způsob využití: jiná stavba,
- pozemku parcelní číslo st. 1339, druh pozemku: zastavěná plocha a nádvoří, jehož součástí je budova č. p. 153, způsob využití: jiná stavba,
- pozemku parcelní číslo st. 1448, druh pozemku: zastavěná plocha a nádvoří, jehož součástí je budova bez čp/če, způsob využití: jiná stavba,
- pozemku parcelní číslo st. 1449, druh pozemku: zastavěná plocha a nádvoří, jehož součástí je budova bez čp/če, způsob využití: jiná stavba,
- pozemku parcelní číslo st. 1340, druh pozemku: zastavěná plocha a nádvoří, jehož součástí je budova č. p. 249, způsob využití: jiná stavba,
- pozemku parcelní číslo st. 1447, druh pozemku: zastavěná plocha a nádvoří, jehož součástí je budova bez čp/če, způsob využití: jiná stavba,
- pozemku parcelní číslo 2070/7, druh pozemku: trvalý travní porost,
- pozemku parcelní číslo 2070/8, druh pozemku: ostatní plocha,
- pozemku parcelní číslo 2070/9, druh pozemku: ostatní plocha,
- pozemku parcelní číslo 2070/10, druh pozemku: ostatní plocha,
- pozemku parcelní číslo 2070/11, druh pozemku: ostatní plocha,
- pozemku parcelní číslo 2070/13, druh pozemku: ostatní plocha,
- pozemku parcelní číslo 2070/17, druh pozemku: ostatní plocha,
- pozemku parcelní číslo 2070/78, druh pozemku: ostatní plocha,
- pozemku parcelní číslo 2070/80, druh pozemku: ostatní plocha,
- pozemku parcelní číslo 2070/12, druh pozemku: ostatní plocha,
- pozemku parcelní číslo 2059, typ parcely: parcela zjednodušené evidence, zdroj parcely ZE: pozemkový katastr,
- budovy bez čp/če, způsob využití: jiná stavba, stojící na pozemku parcelní číslo st. 1452, druh pozemku: zastavěná plocha a nádvoří, přičemž veškeré tyto nemovitosti, které jsou zapsány na listu vlastnictví číslo 3458, vedeném u Katastrálního úřadu pro Jihomoravský kraj, Katastrální pracoviště Břeclav, se nachází v obci Lanžhot a v katastrálním území Lanžhot,

c) uzavření Darovací smlouvy s Tělovýchovnou jednotou Sokol Lanžhot, z. s., IČO: 18510973, se sídlem Na Šlajsi 153/35, 691 51 Lanžhot.

Z14/21/10 SCHVALUJE koupi podílu id. $\frac{1}{2}$ pozemku parc. č. PK 2862 zapsaného v katastru nemovitostí, zjednodušená evidence původ Pozemkový katastr u katastrálního úřadu pro Jihomoravský kraj, katastrální pracoviště Břeclav na LV č. 4134 pro obec a k. ú. Lanžhot od vlastníka xxx, za cenu v místě a čase obvyklou, celkem 12.642 Kč a **SCHVALUJE** uzavření kupní smlouvy o převodu nemovitosti.

Z14/21/11 SCHVALUJE koupi podílu id. $\frac{1}{4}$ pozemku parc. č. PK 1928/1 zapsaného v katastru nemovitostí, zjednodušená evidence původ Pozemkový katastr u Katastrálního úřadu pro Jihomoravský kraj, katastrální pracoviště Břeclav na LV č. 4137 pro obec a k. ú. Lanžhot od vlastníka xxx, za cenu v místě a čase obvyklou, celkem 42.792 Kč a **SCHVALUJE** uzavření kupní smlouvy o převodu nemovitosti.

Z14/21/12 SCHVALUJE koupi podílu id. $\frac{1}{2}$ pozemků parc. č. PK 2864 a PK 2865 zapsaných ve zjednodušené evidenci původ Pozemkový katastr u Katastrálního pro Jihomoravský kraj, katastrální pracoviště Břeclav na LV č. 1594 pro obec a k. ú. Lanžhot od vlastníka xxx, za cenu v místě a čase obvyklou celkem 28.046 Kč a **SCHVALUJE** uzavření kupní smlouvy o převodu nemovitostí.

Z13/21/13 SCHVALUJE koupi podílu id. $\frac{1}{2}$ pozemku parc. č. PK 1931 zapsaného v katastru nemovitostí, zjednodušená evidence původ Pozemkový katastr u Katastrálního úřadu pro Jihomoravský kraj, katastrální pracoviště Břeclav na LV č. 857 pro obec a k. ú. Lanžhot od vlastníka xxx, za cenu v místě a čase obvyklou celkem 163.706,- Kč a **SCHVALUJE** uzavření kupní smlouvy o převodu nemovitosti.

Z13/21/14 SCHVALUJE

a) koupi nemovitosti pozemku parc. č. KN 2619/91 ost. pl. zapsaného v katastru nemovitostí Katastrálního pro Jihomoravský kraj, katastrální pracoviště Břeclav na LV č. 1092 pro obec a k. ú. Lanžhot od vlastníka xxx, za cenu v místě a čase obvyklou 50 Kč/m², celkem 2.850,- Kč a **SCHVALUJE** uzavření kupní smlouvy o převodu nemovitosti,

b) prodej nemovitosti pozemku parc. č. KN st. 117/3 zast. pl., který vznikl dle GP č. 2297-63/2021 Ing. Božena Morcová, Geodetické práce, Čechova 693/17, Břeclav, ze dne 6. 5. 2021, z pozemku parc. č. PK st. 113, v GP označeného písm. b) a oddělením z pozemku parc. č. PK 2619/8 v GP označeného písm. a), zapsaných v katastru nemovitostí Katastrálního úřadu pro Jihomoravský kraj, katastrální pracoviště Břeclav na LV č. 10001 pro obec a k. ú. Lanžhot, xxx, za cenu v místě a čase obvyklou 135 Kč/m², celkem 34.560,- Kč a **SCHVALUJE** uzavření kupní smlouvy o převodu nemovitosti.

Z14/21/15 SCHVALUJE

a) koupi pozemků v areálu zemědělského družstva, užívaných jako ostatní plocha a zastavěná plocha, a to pozemků parc. č. PK 1610/1, PK 1610/2, PK 1611, PK 1612, zapsaných v katastru nemovitostí, zjednodušená evidence původ

Pozemkový katastr u Katastrálního úřadu pro Jihomoravský kraj, Katastrální pracoviště Břeclav na LV č. 3012 pro obec a k. ú. Lanžhot, od vlastníka xxx, za cenu v místě a čase obvyklou 400 Kč/m², celkem 1.987.600 Kč,

b) koupí id. ½ pozemku parc. č. PK 1613/1 o výměře 1181 m², zapsaného katastru nemovitostí, zjednodušená evidence původ Pozemkový katastr u Katastrálního úřadu pro Jihomoravský kraj, Katastrální pracoviště Břeclav na LV 2528 pro obec a k. ú. Lanžhot, od vlastníka xxx, za cenu v místě a čase obvyklou 400 Kč/m², celkem 236.200 Kč a **SCHVALUJE** uzavření kupní smlouvy o převodu všech výše uvedených nemovitostí.

Společenská kronika

Narozené děti

Václav Ciprys
Jakub Straka
Jiří Šavara
Markéta Mrláková
Martina Mrláková
Barbora Slabá
Štěpán Kosek
Matěj Drozd
Jiří Kovařík

Úmrtí

Julie Jurečková	81 let
Marie Poláčková	90 let
Marie Zonygová	88 let
Antonín Fojtík	73 let
Marie Petřlová	86 let
Zdeňka Antálková	79 let
Jiří Švirga	91 let
Ludmila Málková	86 let
Anna Saitzová	87 let
Marie Tučková	87 let

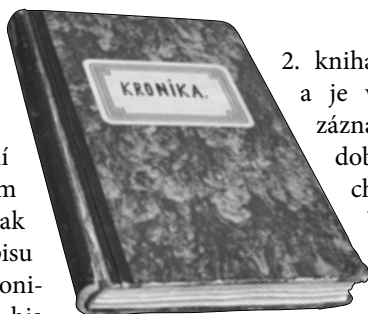
Z lanžhotské kroniky – přírodní živly a nemoci v historii

Božena Kořínková

Na jaře letošního roku jsem po odchodu Hany Tučkové převzala místní kroniku. Po absolvování kurzu pro kronikáře jsem se pustila do práce, která, jak zjišťuji, není jenom o zápisu faktů a událostí. I když kronikář není historik, tak mě historie našeho města, genealogie a souvislosti s tím spojené, dlouho zajímají, proto bych chtěla pravidelně na stránkách zpravodaje seznamovat naše občany se zápisy ze starých kronik. Vzhledem k ochraně osobních dat a zákonu GDPR není možné uveřejňovat celé stránky kronik, ale lze jen publikovat výpisy a zajímavosti jednotlivých zápisů. Nahlížení do kronik pro jednotlivé osoby, ať už ke studijním účelům nebo pro získání informací k sestavení rodokmenu, je možné, ale je zapotřebí si předem domluvit na městském úřadě náhled do kroniky, který musí probíhat za přítomnosti kronikáře.

Naše město má celkem 6 knih zapsaných kronik a sedmá kniha je rozepsaná od r. 2006 po současnost. Jsou to tyto kroniky:

1. kniha – nazvaná jako památná kniha, která byla opsána místním policajtem Antonem Lošákem od r. 1800 do r. 1883, postupně jím a dalšími písmáky vedená až do r. 1904. Tady záznamy končí a je odmlka

2. kniha – byla založena r. 1929 a je vedena do r. 1938. Zde záznamy opět končí a po dobu okupace nejsou zachovány žádné záznamy.

V r. 1954 sepisuje tehdejší kronikář prof. Pavel Holobrádek retrospektivní záznam událostí let 1939–1954. Tento zápis však bohužel zůstal pouze jako koncept a nebyl nikdy do kroniky zapsán

3. kniha – obsahuje již pravidelné záznamy z let 1955–1970 a je vedena prof. Pavlem Holobrádkem

4. kniha – má opět chronologické záznamy z let 1971–1981, do r. 1975 je zapisována prof. Pavlem Holobrádkem, od r. 1976 je jmenován nový kronikář – Ladislav Němeček

5. kniha – je zapisována L. Němečkem od r. 1983 do r. 1989

6. kniha – začíná r. 1990, končí r. 2005. Od r. 1992 je kronikářem Jan Třetina

7. kniha – pokračuje r. 2006 a je Janem Třetinou vedena do r. 2010. Od r. 2011 do r. 2021 přebírá kroniku Hana Tučková

Tyto knihy jsou postupně digitalizovány, takže náhled do těchto zápisů bude pro kronikáře a historiky snadnější a dostupnější.

Proto bych chtěla využít této příležitosti a postupně v „kronikářském okénku“ uveřejňovat zajímavosti z kronik. Vzhledem k událostem, které nás v poslední době postihují, bych pro srovnání začala tento pravidelný výpis právě jimi.

My dnes naříkáme a stěžujeme si na neustupující pandemii a výkyvy počasí, které nám znesnadňují naše dnešní pohodlí, ale zkusme porovnat a zamyslet se, o kolik to měli naši předci těžší, protože to známé „to dřív nebývalo“ asi zas tak neplatí. Vybrala jsem chronologický výpis jedné generace z pohledu počasí a nemoci. (Záměrně jsem vypustila požáry a válečné útrapy, které by vydaly na několik dalších článků.) Výpis je v původním znění.

- 1792 – „Byla veliká bouře, trvala 24 hodin. V Uhřích bylo vidět 54 ohňů a v okolí přes 60, všechny v okolí. Potom přšlo 14 dní, voda byla všude, v poli plavali mandele, seno taky nebylo, bída byla veliká.“
- 1802 – „Dlouho nepršelo. Dne 31. července o 6 hod. se líbezně zamračilo, déšť líbezný začal padat k potěšení celému Lanžhotu, zablísklo se a z božího dopuštění hrom udeřil do stodoli pana faráře, tuto zapálil, shořela i s obilím, a přitom i stodola obecní, stály obě na gruntě obecního domu č. 91. Děkujem pánu bohu, že nebyl vítr.“
- 1804 – „Napadlo tolik sněhu, že to nikdo nepamatoval, který všechno setí vymočil v celém okolí. Lanžhočané se moc zadlužili neb chleb a rěz z daleka z Uher vozili.“
- 1832 – „Přišla nemoc zvaná kolera, lidé mřeli až 12 denně, v pár dnech 109 jsme pochovali. Nejprv byla v Uhrách, chtěli zabránit, aby se nedostala na Moravu. Po-

stavili vojsko pěší i na koních na hranici, ale nic nepomohlo.“

- 1836 – „...byl pád dobytka, uhynulo 95 kusů.“
- 1839 – „...byla velká zima a trvala do 7. dubna“
- 1842 – „...bylo zatmění slunce od 5 hod ráno až do osmi, tedy tři hodiny. Byl strach veliký.“
- 1845 – „Dne 9. července o třech hodinách odpoledne došlo veliké krupobití, všechno stlouklo, něco probovali mlátit, ale když namlátili z mandele půl čtvrti rži, vše zoral. Bramborů bylo dosti, a to bylo celé živobití.“
- 1852 - 1853 – „Zima nebyla žádná, lidé chodili bosky až do 6. března. 20. března napadl sníh a mrzlo až do 20. dubna. Tohoto roku bylo na nebi znamení hrozné o 9 hod večer byli sloupy červené jako krev.“
- 1861 – „Padal 5. května sníh od rána do poledne. V červni byly veliké bouřky, přitom byly hrozné přivály, na to přestalo 9. července pršet, přišla velká voda a pak nepršelo až 11. listopadu a nemohlo se set.“
- 1862 – „V únoru došla velká voda Dyje, silnice do Břeclavi byla pod vodou, nemohlo se do Břeclavi. Na to začalo pršet a přšlo stále, na poli pracovat se nemohlo. Tak neštěstí a bída se rozmáhaly. Na to přišel pád dobytka, mnoho hospodářů přišlo o všechn dobytek. Nemocný kus se musel zabít a do šachty u podsedků naházet.“
- 1863 – „Trval pád dobytka až do podzimu, někdy za den padlo až 20 kusů, tento dobytek se zakopával u jiklinského mostu

- na pravé straně v lese v tom rohu. Ještě k tomu přišel silný mráz a všechno pomrzlo, řež tak zmrzla, že se ani mlátit nemohla. Od jara nepršelo, tak bylo sucho, že se ani podmítat nemohlo, sena bylo velmi málo a otav nic. Druhého září přišel velký příval a krupobití.“
- 1864 – „Dne 29. dubna napadlo moc sněhu a 4., 5. ,6. mája došel tuze hrubý mráz. Na podzim přišel mráz na sv. Michala, všechno víno pomrzlo, potom bylo tak kyselé, že se ani pít nedalo.“
 - 1866 – „23. mája vše pomrzlo, řež se sekla jako tráva, pak se znovu selo, nejvíc pohanka. Vypukla cholera, lidé mřeli až 4 denně.“
 - 1869 – „Leden i únor velice teplý, v březnu napadlo mnoho sněhu. Celý listopad i prosinec silně přšelo.“
 - 1870 – „...se všeho moc urodilo, ale zase uhynulo pár kusů dobytka.“
 - 1872 – „Bylo tak teplo, chodili lidé bosky až do hromnic, pak málo mrzlo a zas bylo teplo. Úroda byla velmi dobrá, ale pak bylo moc myší.“
 - 1873 – „Nepršelo od 27. května až do 4. září, byla špatná úroda.“
 - 1876 – „Napadlo v únoru přes 1 m sněhu, 20. února přišla velká bouřka jako v létě, blýskalo se a hrom byl. 21. února padal zase sníh a pak bylo moc teplo, přišla velká voda, šla přes silnici od Švirgových č. 104 až na salaš. V kůtě šla voda do chalup, bylo zapotřebí pomoci. Voda byla daleko v polích.“
 - 1877 – „V dubnu 18. až 22. byla velká zima. Před žněmi v Žižkově potlouklo, muselo se pro obyvatele vybírat, Lanžhot daroval 16 měřic rži a 9 čtvrtí ječmene.“
 - 1887 – „Byla velká bouře, v ní byl úzký proud velkého tlaku vzduchu, na které stavení narazil, trhal střechy, lámal ploty a pak se stočil na les bačovských, lámal haluze, vyvracel stromy, v šíři asi 100 m natropil mnoho škody, šel obloukem přes bojek k Moravě. Ten rok na zimu napadlo mnoho sněhu, v příčních uličkách jej naházeli ze dvorů na ulic, bylo jej ve výši kálenic, s těžší se prošlo. Staří lidé po bouři říkali, že to řádil černokněžník.“
 - 1888 – „Z jara přišla velká voda, byla až u studny v lesíčkové ulici, říkali, že je to Dyje, v kůtě byla u kapličky a museli se v kůtě z jedných chalup vystěhovat. Dělnice pracovali na Šulákově hrůdě, volali o pomoc, nemohli přes vodu, potom je přivezli na čajkách. Dyje přišla vždy náhle, šla strouhami i metr vysoko, kdo byl v lese hleděl se utíkaním zachránit, s potahy jeli tryskem z lesa, kdo měl naloženu fůru, vypřáhl, sedl na koně, a tak se hleděl zachránit. Mosty přes strouhy nebyly, voda ve strouhách byla přes dva metry vysoko, šla velmi prudce a cesty šli přes ně. Voda šla v Břeclavě pod trať, tam byli dřevěné mosty od přejezdu až do lesa, za St. Břeclavou vyběhla z břehů, zatopila pole a pastvisko tak, že stanice byla vodou odříznuta od Břeclavě, na sever šla do širokých k nám přes úlehle, tabulu, k sv. Jánů, tam se rozlila po poli, od jazérka jí přišla vstříc druhá. Dyje nikdy neležela dlouho.“
- Za ta staletí se nám podařilo ovládnout spoustu věcí, ale stále nad námi zůstává něco, nad čím nebudeme mít moc nikdy. Proto je důležitá pokora, kterou možná, při technologickém pokroku dnešní doby, někdy ztrácíme.

Zdroj citací: Rodinná kronika Josefa Fojtíka

Jen napravované chyby se odpouští

Josef Jožulka Uher

Stejným titulkem jsem opatřil jeden můj článek (str. 29) v minulém vydání LANŽHOTA. Dnes je mou povinností dodržet slovo u mojí chyby. Dopustil jsem se jí v témže vydání v úvaze MORAVSKÉ SLOVÁCKO? MORAVSKÉ SLOVENSKO?

Moje pochybení (které je vážné a moc mne mrzí) tkví v tom, že jsem známému a oblíbenému **malíři JOŽOVI UPRKOVI**, přisoudil účast na hnutí, které vedl **JEHO SYN JAN UPRKA**. Na tuto neodpustitelnou záměnu mne upozornila naše nová **KRONIKÁŘKA** (po Haně Tučkové, Janu Třetinovi, Ladislavu Němečkovi a prof. Pavlu Holobrádkovi) **BOŽENA KOŘÍNKOVÁ**, rozená Bartošová. **Způsobem, který jsem s nadšením přijal, a proto si myslím, že je třeba s ním seznámit i čtenáře LANŽHOTA.**

Paní Kořínková „vytáhla“ z takzvané WIKIPEDIE TOTO odborně pojaté sdělení o **NÁRODOPISNÉ MORAVĚ**. Cituji:

NÁRODOPISNÁ MORAVA byla slovácká etnografická skupina, která po okupaci zbytku Československa Německem v roce 1939 neúspěšně usilovala o přičlenění Slovácka ke Slovenskému státu a v době Protektorátu Čechy a Morava kolaborovala s německými okupačními úřady. Národopisná Morava vznikla ještě před německou okupací a jejím předchůd-

cem byla Moravsko-slovenská společnost. V čele Národopisné Moravy stál **JAN UPRKA** (**PŘEDMNICHOVSKÝ ČLEN**

Národní obce fašistické a **SYN MALÍŘE JOŽI UPRKY**), jehož

nejbližším spolupracovníkem byl Vítězslav Rohan. Jednatel skupiny byl Josef Karel Boček.

V den obsazení českých zemí německou armádou (15. března 1939) vydal **JAN UPRKA** a učitel **JOSEF VÁVRA** v Hroznové Lhotě prohlášení o příslušnosti **MORAVSKÝCH SLOVÁKŮ** ke slovenskému národu a suverenitě Slovenského státu (který byl vyhlášen předchozího dne) nad **SLOVÁCKEM**. Následující den **zaslali Jan Uprka, Josef Vávra a Jan Ryba ADOLFU HITLEROVI dopis se žádostí O PŘIPOJENÍ SLOVÁCKA KE SLOVENSKU. (...)**

Z hlediska Německa byly slovenské požadavky nepřijatelné (...) **MORAVA** tvořila most mezi Slezskem a Východní markou a Německo mělo vlastní koncepci poněmčení českých zemí.“ (Konec citace.)

NÁPRAVĚ BYLO UČINĚNO ZADOST. Zbývající ještě dvě opravy: str. 43 místo Lanžhot **PRACOVITÝ**, má být **PRAVICOVÝ**, sedlák Tureček (dnes stolářství Zd. Kořínka) měl přízvisko **TRTOŇ**.

Děkuji za pochopení!

Jedna z mnoha forem pomoci

Anežka Bartošová

Červnové tornádo ničilo vše, co mu stálo v cestě. Probudilo v nás však lidskost a touhu pomoci. Způsobů, jak v takové situaci pomoci, je velmi mnoho. A tak, když jsem požádala lidi z Lanžhota, aby připravili pokrmy, které se vezly dětem z postižených oblastí na tábor, bez rozmyšlení to udělali. Následovala pravidelná výzva na přípravu buchet, štrúdlů, palačinek atd., které byly 2x týdně odváženy do postižených obcí pro hasiče, vojáky, policisty, řemeslníky, dobrovolníky i místní lidi. Vždy se našlo dost ochotných lidí, kteří chtěli pomoci i touto formou. Patří jim za to VELKÉ DÍKY! Vždyť jak nám se slzami řekla jedna místní paní v Hruškách,

Pokrmy do postižených obcí, A. Bartošová

že ani nevíme, jak můžeme s „obyčejnými buchtami“ pomoci. Jelikož se obce z následků tornáda budou vzpamatovávat ještě dlouho, budme kreativní v dlouhodobé pomoci, ať v nás zažehnutý plamínek lidskosti rychle nevyhasne.

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST POVÝŠENÍ SVATÉHO KŘÍŽE LANŽHOT

Zamyšlení

Robert Prodělal

K dnešní úvaze mě inspirovali moji přátelé, kteří mě při své návštěvě podarovali hrnečkem, na kterém stojí známý citát Jana Wericha: „Když už člověk jednou je, tak má koukat, aby byl. A když kouká, aby byl, a je, tak má být to, co je, a nemá být to, co není, jak tomu v mnoha případech je.“ Tohoto barda našeho divadla a filmu mám totiž velice rád. Byl to velice vnímavý a přemýšlivý člověk, který se nenechal životem jen tak unášet. Ptal se a hledal smysl toho, co se děje kolem nás. „Lidé s fantazií nejsou nebezpeč-

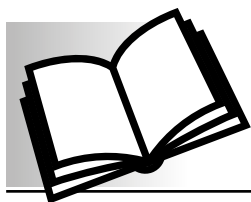
ní. Nebezpeční jsou jenom ti, kterým fantazie chybí, takoví, co jdou jako kůň s klapkami na očích, kteří si neumějí představit, že

může být ještě něco jiného, než oni myslí, že by mělo být.“ Za největší zlo ale považoval lidskou hloupost, o čemž svědčí mnoho jeho vyjádření na toto téma. „Vždycky bylo, je, a já se domnívám, že i bude, na světě víc lidí hloupých a nevzdělaných, než chytrých a vzdělaných, i když chytrost a vzdělanost nejsou na sobě přímo závislé. Já znám mnoho vzdělaných hlupáků.“ „Jestliže se člověk hádá s blbcem víc jak půl minuty, hádají se už dva blbci.“

Myslím, že všichni máme svoji zkušenost s lidskou hloupostí a omezeností. Přidávám proto ještě jedno zamyšlení, které jsem nedávno četl, a je od německého protestantského teologa a filosofa Dietricha Bonhoeffera, který byl za svoje postoje a názory popraven nacisty. Píše: „Hloupost je nebezpečnější nepřítel dobra než zlo. Proti zlu se dá protestovat, dá se zostudit, v krajním případě

mu lze zabránit násilím. Pokaždé již v sobě nese zárodek vlastního rozkladu, už proto, že zanechává v člověku přinejmenším nevolnost. Proti hlouposti jsme bezbranní. Ani protesty, ani násilím tu nelze nic pořídit; argumenty nepůsobí, fakta, jež odporují vlastním předsudkům, se prostě neuznávají – v takových případech se dokonce hlupák stává kritickým – a nelze-li se jim vyhnout, dají se jednoduše odbýt jako bezvýznamné výjimky. Přitom je hlupák na rozdíl od zlého člověka sám se sebou zcela spokojen; stává se dokonce nebezpečným, protože stačí lehké podráždění, aby přešel do útoku. Proto je třeba větší opatrnosti před člověkem hloupým než před člověkem zlým. Nikdy se už nepokoušejme hlupáka přesvědčovat důvody; nemá to smysl a je to nebezpečné.“

Ale i přesto všechno, boj s naší hloupostí a omezeností nikdy nevzdávejme!

MĚSTSKÁ KNIHOVNA LANŽHOT

Okénko knihovny

Pozvánka do nové knihovny

Jitka Petřlová

Čtenáře lanžhotského zpravodaje zdravíme z nové a krásné knihovny. Tedy aspoň v to plně doufáme. Článek píšeme 12. srpna, kdy končí uzávěrka zpravodaje a zatím se v knihovně teprve pokládá podlaha. Doufáme tedy, že dokončovací práce proběhnou v pořádku a koncem srpna dostaneme povел ke zpětnému stěhování všech 15 000 knih. Uspořádání knih, za-

pojení a připojení techniky zabere také nějaký čas, tak předpokládáme, že v polovině září bude naše knihovna slavnostně otevřena. A tudíž, při čtení zpravodaje vás už opravdu zdravíme z rekonstruovaných knihovních prostor.

Novou knihovnu bychom rádi otevřeli tou správnou slavnostní událostí. A jedna taková příležitost se nám právě nabízí.

V červnu letošního roku splnilo studijní povinnosti šest posluchačů Virtuální univerzity 3. věku, která spadá pod Provozně ekonomickou fakultu České zemědělské univerzity v Praze. V předcovidové době byl účastník kurzu pozván na slavnostní promoci do auly ČZU, kde mu bylo předáno Osvědčení o absolutoriu U3V. Protože epidemiologická situace nedovolí společné promoce všech studentů v Praze uspořádat, tak se pro naše studenty bude konat slavnostní zakončení studia v nových prostorách knihovny. Zde jim starosta a místostarostka města předá Osvědčení o absolutoriu, prohlédneme si společně nově vybavenou knihovnu a setkáme se u malého občerstvení. Samozřejmě rádi uvítáme i rodinné příslušníky studentů.

Všechny ostatní čtenáře v září taky velmi rádi přivítáme. Již se těšíme na vaši návštěvu. Aby vás bylo co nejvíce, tak v průběhu podzimu připravujeme program v podobě workshopů, přednášek a besed. Věříme, že návštěvníků bude co nejvíce. Naše nová knihovna, její vybavení i její kulturní nabídka se vám bude líbit a dveře

do knihovny se jistě netrhnou. Tímto vás do nové knihovny srdečně zveme a naše „možná budoucí čtenáře“ můžeme nalákat na akci Čtenářem na zkoušku, kdy v rámci říjnového Týdne knihoven, má při registraci roční členství zdarma. Tak sledujte naše webové a facebookové stránky, případně naše příspěvky v kabelové televizi. Tam se dozvíte více nejen o Týdnu knihoven, ale i o všech novinkách, které pro vás chystáme.

MATEŘSKÁ ŠKOLA LANŽHOT

Okénko školky

tel.: +420 519 336 209 • www.mslanzhot.cz MŠ Lanžhot

Květen v MŠ Lanžhot

Martina Kužmová

Říká se, že květen je měsíc lásky, a tak naši mateřskou školku propojilo toto téma, a to hlavně láska mateřská. Ke Dni maminek jsme zpívali, tvořili, hráli si a učili se nové básničky pro maminky k jejich svátku.

V další části měsíce jsme lásku rozdávali až do vesmíru, kdy se děti z Mořské třídy proměnily v kosmonauty. Ve třídě na Pa-

loučku se dětem z vajíčka vyklubal malý dinosaur a děti si tak zahrály na paleontology. V jiných třídách se téma rodina rozšířila i na babičky či dědečky nebo povídání na téma, kde všude se dá bydlet s mámou a s tátou. Děti si také vyzkoušet sázení kytiček či zeleniny do našich nových truhlíků.

Rozloučení s předškoláky

Petra Steinerová

Už se stalo tradicí, že ke konci školního roku se loučíme s našimi předškoláky, kteří jsou slavnostně pasováni na školáky. Letos se na pasování těšilo 38 předškoláků, a to shodně 19 chlapců a 19 dívek.

I přes nezbytná hygienická opatření a vládní nařízení jsme tuto oblíbenou akci úplně nezrušili, ale rozhodli jsme se s dětmi rozloučit a slavnostně je pasovat na školáky, a to ve čtvrtek 24. 6. 2021 v hospodě U Bartošů.

O zábavu se postaral herec a hudebník Ivan Urbánek, který s dětmi nejen špásoval, hrál na akordeon, ale přijel na koni jako král a pravým mečem je pasoval na školáky. Poté se děti mohly vyfotit a na zá-

věr ještě vydat zbylou energii při závěrečné diskotéce.

Všem budoucím školáčkům přejeme úspěšný start do školy, a tak jak zpívali v písničce, aby se naplnila slova: „... první třídu zvládneme hravě levou zadní...“

foto Martina Kužmová, Alena Osičková

Výlet na Pohansko

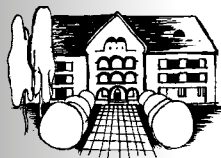
Kateřina Ciprysová

I přestože byl letošní školní rok trochu zvláštní, rozhodli jsme se ho našim dětem zpestřit a uspořádat výlet.

Ve čtvrtek 10. června se všechny děti ze školky vydaly autobusem na Pohansko, kde pro ně naši lesníci z Lanžhota a Tvrdonic připravili výukový a zábavný program. Děti viděly lovecké psy při práci, poslechly si troubení na lesnici a dozvěděly se spoustu zajímavostí jak o lese, tak i o zvěři a paroží. Největšího úspěchu se dočkalo házení vycpaných kachen do rybníku, odkud je pak tahali lovečtí psi. Po celou dobu nám

prálo hezké počasí, díky kterému si děti užily pobytu v krásném prostředí. Výlet se nám všem moc líbil, proto ještě jednou moc děkujeme lesníkům z polesí Lanžhot a Tvrdonice za krásný výlet plný zážitků.

MASARYKOVA ZÁKLADNÍ ŠKOLA LANŽHOT

Okénko školy

tel.: 519 336 207
www.zslanzhot.cz

f Masarykova základní škola Lanžhot

f Knihovnička MZŠ Lanžhot

f Klubko News

Deváťáci se rozloučili se základní školou

Eva Klvaňová

Po náročném roce distanční výuky se přišli žáci devátého ročníku rozloučit se školou a spolužáky.

V pondělí se pěšky vydali na Pohansko, kde strávili celé dopoledne. Odpoledne pak malovali na kamínky, sportovali na hřišti, stříleli lukem. Poprvé prozkoumali školní budovu a nahlédli do sklepa i na půdu, a také hráli na schovávanou. Po večeri, kterou připravili kluci, roznesli po okolí malované kamínky. Večer hráli společenské hry, sledovali film, chystali

se na spaní v tělocvičně. Přespání ve škole bylo odměnou za odvedenou práci – úklid v okolí školy a v parku.

V úterý po ranní snídani vyrazili do kuželny, kde uspořádali turnaj v kuželnkách.

Ve středu všichni převzali od své třídní učitelky Mgr. Miroslavy Líbalové poslední vysvědčení, ti nejlepší pak obdrželi pochvaly a odměny. Poté za nimi do třídy přišli jejich učitelé, společně zhlédli připravenou prezentaci, ve které shrnuli celých devět let na naší škole. Deváťáci

učitelům předali vlastnoručně vyrobený drobný dárek a kytičku. Zazvonili symbolicky na železný zvon a odešli na slavnostní společný oběd. Po devíti letech nám odchází 30 mladých lidí a 1. září u nás přivítáme 38 nových prvňáčků, na které se moc těšíme.

Kam naši deváťáci odcházejí?

Do učebních oborů odevzdalo zápisové lístky a nastoupí 8 žáků, tj. 26,67 %. Většina 22 žáků, což je 73,33 %, bude pokračovat ve studiu v maturitních oborech.

Všem přejeme, aby se jim v jejich kariéře dařilo, aby školu zvládli na poprvé a byli šťastní i v osobním životě.

Poznámka: Na víceleté gymnázium se nehlásil žádný žák.

Studijní/učební obor	Počet žáků
Všeobecné gymnázium	3
Obchodní akademie	2
Elektrotechnika	5
Strojírenství	1
Provoz a ekonomika dopravy	1
Informační služby	1
Asistent zubního technika	1
Praktická sestra	1
Veterinářství	1
Skladba	1
Uměleckořemeslné zpracování kovů	1
Hotelnictví	2
Kosmetické služby	1
Mechanik - seřizovač	1
Elektrikář - silnoproud	2
Mechanik – opravář zemědělských strojů	1
Strojní mechanik	1
Řezník - uzenář	1
Stravovací a ubytovací služby	1
Kuchařské práce	1
Pečovatelské služby	1

Emeritní učitel vzpomíná

Leopold Králík pro časopis Rodina a škola, rubrika Jeden den

Leopold Králík prožil za katedrou dvaatřicet let. Celý život učil na jedné škole na jižní Moravě, a sice na prvním stupni Masarykovy základní školy v Lanžhotě. Jaké byly jeho dojmy, když byl po čase povolán zpět na zaskok?

Jedno pozdní odpoledne mi zavolala ředitelka z mé bývalé školy, kde jsem před odchodem do penze učil nepřetržitě víc než čtyřicet let. Chtěla mě přemluvit na

krátkodobý zástup za nemocnou kolegyni v první třídě.

„Střídají se tam kantoři z vyššího stupně, ale teď by měli začít vyvozovat slabiky a to by chtělo odborníka,“ lákala mě. Když jsem hned nereagoval, použila silnější kálibr: „Bylo by to maximálně čtrnáct dnů. Uvidíš, co máme ve škole nového, pokecáš s kolegy a vyděláš si pár korun.“ Netušil jsem, že to poslední myslí doslova, a tak jsem jí kývl.

Parkoviště pro žáky

Večer jsme se s manželkou věnovali mému šatníku, neboť mě přesvědčila, že to, co nosím do vinohradu nebo na ryby, se do školy moc nehodí. Ráno mě příjemně naladil příspěvek v rádiu, který uváděl, o kolik procent vzrostou učitelské platy. Bohužel při podpisu platového výměru jsem zjistil, že šlo opravdu pouze o procenta, nikoliv o skutečné peníze.

Při odchodu mě manželka doprovodila až ke dveřím, a kdyby to uměla, udělala by mi na čelo křížek. Přiznávám, že jedním z důvodů, proč jsem nakonec ředitele na nabídku kývl, bylo i to, že jsem byl zvědav, co se ve škole od mé nepřítomnosti změnilo.

První změnu jsem zaznamenal už při příjezdu. Škola sice stála tam jako včdycy, ale parkoviště před ní bylo plné. Kdyby člověk nevěděl, že jde o základku, musel by si myslet, že tam snad parkují i žáci. Brzy jsem zjistil, proč tomu tak je. Zatímco dříve jezdili žáci do školy maximálně na kole, teď je vozí rodiče autem, a to nejen ty úplně malé.

Ze slibovaného pokecání s kolegy nebylo prakticky nic, protože se nikdo z kolegů neobjevil ve sborovně ani o velké přestáv-

ce. Vzpomněl jsem si na své začátky. Tehdy na prvním stupni učilo dvanáct učitelek a já. Když slavila některá narozeniny, nevytáhly při odpoledním vyučování ze sborovny paty a výuku jsem zajišťoval já, učitelský elév, paralelně ve všech třídách.

Dnes jsem potkával kolegy jen na chodbách, a protože se chovali neuvěřitelně zaměstnaně, omezila se naše komunikace jen na pár zdvořilostních frází. Řadu mladých kolegů jsem neznal vůbec. Pozdravili jsme se a z výrazu jejich tváře se dalo vyčíst pouze překvapení, že ve svém věku ještě nepotřebuji k pohybu po budově invalidní vozík.

Kde je křída?

Ve škole jsem zpočátku kromě pár nástěnek nic nového nenašel. To se změnilo při příchodu do třídy. Abych rozptýlil rozpaky žáčků, začal jsem vzájemným představováním. A nestačil jsem se divit. Ve třídě nebyla ani jedna Maruška, Alenka nebo Hanička. Zato Viktorie, Sára, Nela nebo dokonce Lara. Díky aspoň za jednu Aničku. U kluků to bylo podobné. Žádný Pepík nebo Frantík. Ale Denis, Damián a Samuel. Protože šlo většinou o nezvyklá, až exotická jména, některé děti mi silně připomínali žáka, které jsem zde učil v minulosti. A tak jsem dostal nápad. „Děti,“ řekl jsem jim, „dostanete ode mě domácí úkol. Zeptáte se mamky nebo tatky, jestli jsem je neučil, když sem chodili do školy, jako vy.“ Druhý den se ukázalo, že téměř polovina má jednoho z rodičů, jehož jsem učil. Ale jeden žák, který mi silně někoho připomínal, zatvrzele tvrdil, že jsem nikoho z rodičů neučil. „Opravdu jsem neučil ani mamku nebo tatku?“ vyzvídal jsem. „Ne,“ pravil, „akorát babičku.“

Učení se zpočátku několikrát zadrhlo. Třeba když jsem chtěl napsat informace rodičům do deníčku. Děti žádné neměly. Komunikace mezi učitelkou a rodiči probíhalo pouze elektronicky. Vrchol byl, když jsem chtěl dětem ukázat správné tvary písma. Automaticky jsem sáhl pod tabuli pro křidu, ale žádnou jsem nenašel. Tabule byla totiž interaktivní.

S dětmi to ale fungovalo jako zamlada. Stačilo pár vtípků a v matematice soutěž o početního krále a získala jsem si je docela. Na konci vyučování projevila jedna

žáčka přání, abych je učil i nadále. Ostatní s ní vřele souhlasili.

Doma jsem nadšeně sděloval své dojmy manželce. Když jsem jí oznámil, že bych klidně učil dalších čtyřicet let, neřekla na to nic. Po obědě jsem se uvelebil v křesle u televize. „Začíná Soudkyně Barbara,“ ozvalo se za mnou vzápětí. Otevřel jsem oči a zjistil, že za okny se už šerí. „Nebude, miláčku, přece jen stačit těch čtrnáct dní?“ zeptala se mě manželka trochu jízlivě. Samozřejmě měla pravdu. Ostatně jako vždy.

Zažil jsem už tříadvacet ministrů školství

Jan Nejedlý, časopis Rodina a škola

Milan Kocmánek (*1964) absolvoval pedagogickou fakultu v Brně. Od roku 1988 učí na prvním stupni základní školy v Lanžhotě. Kromě pedagogické práce se věnuje kreslenému humoru. Knižně vydal jedenáct svazků svých vtípů, další publikace ilustroval, pravidelně také kreslí do novin a vystavuje. Protagonisty jeho karikatur tvoří často vinaři, rybáři, zahrádkáři, myslivci, politici a pochopitelně také učitelé.

Kdo byl vaším humoristickým vzorem? Obrázky napovídají na vliv Jaroslava Kerlese...

Jednoznačně Vladimír Renčín. Kresba možná připomíná Kerlese, což беру jako vyznamenání, ale obsahově jsem vždycky tíhl spíš k inteligentnímu konverzačnímu humoru, který provo-

zovali na Renčínových obrazcích jeho lidoví filozofové Dlabáček s Rambouskem.

Používáte humor i při výuce? Není kontraproduktivní si děti ve třídě rozdovádět?

Ono je to spíš naopak. Kreslení používám jako uklidňující prostředek rozdováděných dětí. Dnešní malí digitální školáci

Křest knih, 2019, foto Iva Haghofer

jsou v šoku z toho, že obrázky, které se jim jedním dotykem prstu objevují na displeji, notebooku, či mobilu, dokáže někdo nakreslit naživo rukou na tabuli.

Jak na vaše kreslené vtipy žáci reagují?

V podstatě nijak, prvostupňoví školáci nejsou mou cílovou skupinou. Letos mám dokonce prvňáčky, takže vzhledem k tomu, že 99 % mých vtipů je s textem, si je zatím ani nepřečtou. Mé kresby ale oceňují na různých diplomech, pamětních listech, plakátech a pozvánkách na školní akce.

Nenarazil nějaký vtip u kolegů nebo rodičů?

Vždycky se snažím, aby vtip nikomu neublížil. To však neznamená, že by neměl někoho naštvát, provokovat. Takže pokud má vtip například na Facebooku negativní komentáře, většinou jde o ono klasické kejhání potrefených hus. Což je ale pro mě pozitivní zpětná vazba, protože vidím, že vtip trefil do černého. Navíc u takovýchto kontroverzních vtipů je to obvykle kompenzováno mnohonásobě vyšším počtem pochvalných reakcí.

Kdo vás více inspiruje ve vaší tvorbě: žáci, nebo ministerstvo školství?

Je to tak půl na půl, i když MŠMT asi mírně převažuje. Vždyť jsem během své pedagogické kariéry od roku 1988 zažil už dvacet tři ministrů školství! Nápady některých z nich stačilo jenom doplnit kresbou a vtip byl na světě. Nezapomenutelným v tomto směru byl třeba Josef Dobeš. Samozřejmě nesmím zapomenout na kolegu Leopolda Králíka, který byl během třiceti let, které jsme spolu strávili v jedné sborovně, dodavatelem mnohých námětů. V podstatě

jsme fungovali jako rovnocenná autorská dvojice.

Jak se cítíte coby muž ve škole? A to muž, jenž učí na prvním stupni...

Mám to štěstí, že učím na škole, kde byl v porovnání s celorepublikovým stavem vždycky relativní dostatek mužů. A dvojnásobné štěstí, že jsme byli s kolegou Králíkem rovnou dva učitelé na prvním stupni. Když jsme před jeho odchodem do důchodu konečně dostali „za odměnu“ paralelní třídy prvňáčků, novináři zjistili, že jsme jediná škola v celé republice, kde první třídy učí jenom muži! Rozhodnutí učit na prvním stupni jsem nikdy nelitoval. Díky výše uvedenému jsou v Lanžhotě rodiče na muže-učitele na prvním stupni zvyklí. Těší mě, když po zápise zjistí, že jejich dítě bude mít na prvním stupni třídního učitele muže, setkávám se v drtivé většině s pozitivní reakcí. A ještě poznámka pod čarou – obdivuji vaši odvalu položit v době šílených genderových novátorů takto formulovanou otázku!

Jaké je to učit na jedné škole spolu s manželkou?

Tak především musím říct, že tohle není na naší škole nic neobvyklého. Zažil jsem roky, kdy nás ve škole učilo zároveň dokonce hned pět partnerských párů. A to s námi kdysi ve sborovně byla i manželčina maminka, takže jsem potom naši rodinu mohl prezentovat jako: „Já jsem učitel, manželka je učitelka, tchyně je učitelka... jenom tchán je normální, ten dělá na pile!“

Učitel na jižní Moravě, přináší to nějaká specifika ohledně kantorské práce?

Rozhodně přináší. Tím spíš, že jako je jižní Morava specifická v rámci republiky,

je Lanžhot specifický v rámci jižní Moravy. Odráží se to v mých kresbách.

Jaká je vaše erbovní vtipná historka ze školy?

Těch historek by byla spousta, ale tady bych se pletl do řemesla kolegovi Králíkovi. Vždycky tvrdil, že až jednou půjde do důchodu, tak svoje vzpomínky na působení v Lanžhotě sepiše a vydá knižně. Moc jsme mu to ve sborovně nevěřili, ale nakonec v loňském roce knížka s mými ilustracemi skutečně vyšla. Jmenuje se Zaručeně první lanžhotsko-český slovník a mimo jiné ob-

sahuje právě veselé historky z lanžhotské školy. A musím říct, že v Lanžhotě se stala bestsellerem.

Máte oblíbenou anekdotu o učitelích?

S dovolením bych převyprávěl můj oblíbený kreslený vtip kolegy Václava Hradecského. Učitel představuje inspektorovi třídu se třemi řadami lavic: „Tady v první řadě jsou děti s poruchami chování... Ve druhé řadě jsou děti s poruchami chování... A ve třetí řadě sedí děti, které ještě nenavštívily pedagogicko-psychologickou poradnu!“

Tá lanžhotská mája tenká

Marek Uhlíř

Než můžou začít v podlužáckém Lanžhotě slavit hody, je třeba postavit máju. K tomuto prastarému rituálu se sejde na náměstí i 160 mužů, kteří dělají všechno tak, jako jejich pradědové, dědové a otcové.

To, co dělá lanžhotské hody jedinečnými, je určité starodávný rituál stavjení máje. Nejsou na to sepsaná žádná pravidla, nemáme zorganizovaný žádný oficiální spolek.

Lidé v Lanžhotě jen dál dodržují tradice, které znají ze svého dětství, tak jako jejich rodiče a předtím prarodiče je také znali... V patnácti letech tu děcka absolvují ještě před hody první krojový ples - je to vlastně takový úvod do společnosti. Těm, kteří jdou v kroji poprvé na hody, se pak říká kaštánci.

HRDÝ LANŽHOT

Lidé v Lanžhotě ctí své město i své tradice. Když jsem se ptal jednoho mladě-

Cesta z lesa - Forman Jirka Krásný a šohaji na voze vezou stromy pokácené podle tradice v čárském háji, patřícím do obce Čáry, která je po rozdělení republiky už za hranicemi na Slovensku.

Přípitek – Lanžhotská děvčata se sešla před začátkem muziky a obklopila fotografa, který se v jejich kráse málem utopil.

ho kluka, proč myslí, že jsou tu všichni tak hrdí, odpověděl: „Jsme hrdí, protože máme na co.“ Pravdou je, že Lanžhot bylo historicky strážní město, a tak tu museli žít odvážní chlapi, kteří bránili vstup do země. Lidé se tu živilí těžkou prací v lese a na pile, měli koně... a když tu něco pěstovali, tak jim úrodná země opravdu dala „naajvětší zelí aj naajvětší obilí“ z celého kraje. S tím souvisí i zdobnost zdejšího kroje. Holky měly vždycky víc spodničků než v sousedních vesnicích a barevnější mašle. Na červených rožkách (čepcích) mají mašle poskládané do slziček a pod nimi mají z vlasů zapletené tzv. zahrádky, kvůli kterým se po celé hody bojí usnout na boku, aby se jim to nerozhodilo. Zdejší mužácký kroj poznáte podle toho, že jako v jediné dědině na Podluží mají místo srdíček na čizmách vyšitá dvě písmena B proti sobě. Lanžhotské čizmy dodnes vyrábí

V čárském lese - Mája pro lanžhotské hody se nekácí, ale odkopává i s kořeny. Ty je pak třeba odsekat, ale část jich zůstane a v zemi a pak pomáhá udržet máju stabilní. Chlapi se po pokácení chytí kolem ramen a zpívají písničku *Ta lanžhotská mája tenká*.

Marek Tureček, který své řemeslo zdědil po dědovi.

CO SE MUSÍ STIH- NOUT PŘED HODY

Říkáme, že hody, to je takové hlášení leto-počtu. Co se nestihne do hodů, pak už se neudělá. Dělíme čas do hodů, hody a po hodách... V Lanžhotě bývají po svátku Povýšení sv. Kříže, v půlce září a jediný rok, kdy místní pamatují, že hody nebyly, byl rok 1968. Jinak se vždycky dr-

Nadměrný náklad - Z lesa se odváží jeden spodek, dva prostředky a dva vršky, to pro jistotu.

Měření - Mirek Ferstl měří průměr stromu, který by měl být střední částí a musí pasovat na spodek. Zdeněk Kořínek drží háky a František Jarec, který to celé řídí, Mirka podpírá.

žely - i za války bývaly. Je třeba pouklízet a napéct, jako všude. Jedinečná je ale naša mája. Dříve se jezdilo pro máju ve čtvrtek, ale poslední léta chlapi vyráží už v sobotu, týden předem. Všichni se snaží, aby to probíhalo pořád stejně, za pomoci seker, heverů a dalších tradičních nástrojů. Před dvaceti lety se mája v lese vzpříčila mezi stromy, chlapi použili na vyproštění traktor, aby šetřili koně, a jeden kluk se urazil a na hody už nešel.

V průběhu týdne se kmeny, z nichž se bude mája skládat, čistí - rýčem, pořízem, někdo čistí i rozbitým střepem, aby byl kmen dokonale vyhlazený.

V pátek večer kaštánci kopou jamu (jako motivace je na dně jamy pod kapličkou schovaná fľaška kořalky, kterou tam jejich předchůdci zakopali před rokem při kácení). Na té jamě se dost nadrou. Bývalý stárek Petr Kříž říká: „Chlap se musí v jamě postavit, zvednout rýč nad hlavu, a ještě schovat metr.“ Prostě představte si asi čtyři metry hlubokou a dva a půl metru širokou jamu, do které se bude mája osazovat. V sobotu ráno je brigáda u kostela,

Kruh - Na začátku hodové muziky kluci skáčou tzv. hošíje. Každý z nich se napije pohárku vína, zaplatí, zazpívá si písničku a zaskáče si válaný verbuňk. Když skočí vysoko, bude vysoké obilí. A pak se tančí společně verbuňk U Lanžhota na dolině.

kdy se vše dočistí a mája se musí ze tří dílů - spodek, střed a vršek - dvakrát zplátovat. Kmeny se seříznou, zhublují a sepnou ručně kovanými obručemi tak, aby to na sebe dokonale přesně sedělo. V sobotu odpoledne legrůti, kluci, kteří byli dříve odvedení na vojnu, jdou pro prapor ke stárkově frajírce, nebo k prvnímu stárkovi.

Prapor donesou na radnici, starosta jim předá právo a tím začínají hody. Konečně můžou prapor připevnit na máju a začne stavění máje.

STAVJÁNÍ MÁJE

Ve čtyři odpoledne se začíná stavět, v sedm večer je to při troše štěstí hotové. Zplátovaná mája je podložená šprajci, uřezanými vzpěrami, na nichž je připevněný menší stromek žajkrut. Uřezané vzpěry se tlačí proti sobě, mája je připevněná lany, ale tak, aby se s nimi dalo hýbat - utahují se, povolují... Ze začátku je to hrozná námaha a také dost nebezpečná, ale jak se dostanete za určitý úhel, tak už to je lepší. V roce 2001 se při stavění rozhoukala siréna, dobrovolní hasiči museli do zbrojnice, bylo to dvacet chlapů, kteří drželi máju a najednou ji pustili - celé to spadlo o dva metry dolů, všichni zbývající měli co dělat, aby ji udrželi. Petr Kříž a Pavel Uher, kteří byli stárci na přelomu tisíciletí, vzpo-

Sourozenci Kořínkovi - Přemek, Tereza a nejstarší Zdeněk v tradicích svých předků pokračují dál. Oba bratři už byli nejméně jednou stárci.

mínají, jak jejich mája měla skrytý kaz za druhým plátováním. Když se stavěla, tak se vršek ulomil a spadl mezi lidi, naštěstí se nikomu nic nestalo. Museli s tím celým pomalu dolů, použít náhradní díl, celý ho zase očistit, zplátovat – stavělo se tehdy za pomoci celého města do deseti do večera. Jak se mája zvedá, zahazují legrúti celou dobu jamu hlínou a také se mája stále poměruje. František Jarec to celé

Neposedíš! Sváteční lanžhotský kroj něco váží, má škrobené kanafasky (spodničky) a pod vrchní sukní je jich osm nebo devět. Už je vám jasné, že s takovou parádou si holka celý den až do noci nesedne? Když si chtějí odpočinout, kleknou si na lavičku. Pití z lahve je jen legrace pro fotografa...

Kráska z Lanžhota - V kroji se na nás usmívá Simona Janíková, mašle jí malovala Míša Jurošková, žákyně zdejší slavné malářky Marie Švirgové.

Průvod pro stárka - Po verbuňku se jde pro 1. stárka, který celý letošní folklorní rok organizuje.

řídí povely, které převzal od svého otce a ten zas od svého a tak dál. V tu chvíli ho poslouchá nějakých 160 chlapů: „Od hospody podržat, od obchodu lepší.“ „Pochytat!“ - všichni se musí chytit toho žajkrutu, on zakřičí „Hore“, a všichni zaberou, aby se to zvedlo, pak řekne „Dobrá!“ Když chce, aby se to jen popotáhlo, řekne „Nakrátko.“ V momentě, kdy mája stojí rovně, řekne pan Jarec: „Hoši, včil už nikdo nezabírajte.“ A všichni chlapi, co tam jsou, zařvou „Hore!“ a začnou zpívat písničku Ta lanžhotská mája tenká. To vám běhá mráz po zádech! V neděli ráno se pouklízí a náměstí se nachystá na muziku.

HODY

Kdybychom měli teď krok za krokem popisovat celé hody, které trvají do úterního večera, potřebovali bychom ještě jednou tolik místa. Víte co? Přijďte k nám! V neděli po obědě jde chasa pro prvního stárka, pak se jde v průvodu, hoši u máje odsáčkou verbuňk a pak začíná hodová muzika. Jako první se tančí valčík, dvě polky třásáky a jedna vrtěná. To už přijíždějí přespolní, a i vy jste vítáni!

Prevzato z časopisu Krásný rok

Foto Petr Omelka

Krojové svatby jen ve vzpomínkách pamětníků?

Marie Petřlová

Poslední krojovanou svatbu měli Libor Kováč z Lanžhota a Hana Nešporová z Tvrdonic. Nevěsta s družičkou měly bílé šatky tvrdomské a děvčata z Lanžhota měla slavnostní šatky černé s oranžovými sukněmi. Národopisci manželé Dostálovi z Brna naše kroje velmi obdivovali a jezdili si fotit hody i svatby. Paní doktorka

Dostálová prohlašovala, že šatka je „královský háv“. Tento starodávný kroj se nosil na svatby, pohřby, biřmování a jiné slavnosti. Dnes je děvčata oblékají už jen na Boží Tělo a biřmování.

První svatební oznámení s ornamentem a fotografií nevěsty a ženicha v kroji po-

chází z roku 1956. Nevěsta si vyvolila starší družičku, ženich staršího mládence a družbu. Družička se musela postarat o pérko pro mládence a oplést a pěkně nazdobit hůlku pro družbu. Rozmarýn s bílou mašličkou se každému svatebčanovi připíná v den svatby dodnes. Družba s mládcem a družičkou si nechávali složit písničky na svícu a na celou svatbu. V minulých letech zpívala děvčata dokonce čtyři písničky, chlapci dvě. Svíce jako symbol loučení se svobodou se zpěváci zpívaly v pátek, později se přesunuly na čtvrtek, aby bylo více času na přípravu svatby. Na krojovou svatbu se pozvalo hodně mladých chlapců a děvčat, aby byl pěkný, důstojný průvod. Nebyla to snadná záležitost. Nejméně týden před svatbou se doma chystalo cukroví, koláčky se pekly v místní pekárně. Pečení i vaření měla na starosti zkušená kuchařka. Poněvadž se svatby konaly doma, musely se vyklidit místnosti, po svatbě je vymalovat a zase vše nastěhovat. Později se začaly pořádat v restauracích.

V den svatby se sešli muzikanti s družbou a mládcem u ženicha, kde bylo při-

praveno pohoštění. Zaspívali se písničky k odprošování, ženich poděkoval rodičům za vychování a pak se průvodem odebrali pro nevěstu. Družba s mládcem ve svých písničkách žádali svatební rodiče o ruku nevěsty. Po delším dobývání jsou vpuštěni dovnitř. Družička vyprosí své kamarádce od rodičů požehnání a pak se pokračovalo do kostela a na radnici. Z radnice se zase šlo s muzikou k ženichovi, kde se zase všichni vystřídali ve zpěvu, družička poděkovala jménem nevěstiny rodiny za syna. Poslední zastávka se zpěvy

a muzikou byla u nevěsty. Ke svatební hostině přivítala družička hosty písničkou a začala modlitbou. Večer se svatebčané přemístili do tanečního sálu, kde začala zábava. Její součástí bylo ženichovské sólo, při kterém tancovali novomanželé, mládenec s družičkou, družba s družbou, svatební rodiče a kmotři. Nesmělo se také zapomenout se sólem pro kuchařky a jejich pomocnice. Nebylo snadné složit na takovou svatbu více než 20 písniček. Paní Rózka Horáková věnovala této činnosti celý život. Měla pěkné ozdobné písmo, kterým svíce psala a doplnila ornamentem. Když jsem byla požádána, abych složila písničky na celou svatbu pro jejího syna, měla jsem z toho těžkou hlavu. Byla jsem velmi překvapena, když mi přišla poděkovat. Poděkování patří všem, kteří se skládáním svící a svatebních písniček zabývají u nás i v okolních obcích, že tyto zvyky úplně nezaniknou. Od poslední krojové svatby manželů Kováčových uplynulo v dubnu 31 let, dočkáme-li se ještě nějaké, to ukáže čas.

U ŽENICHA – M. Petrlová

Zdaleka poznám šohajíčka

*Už sa rodiče usmíváte,
vždyť oboch synů z krku máte,
hodné nevěsty dostali,
Tak co byste si víc přáli?*

*Hody sú skoro za dveřama,
mladá nevěsta bude s vama,
péct koláčky aj gruntovat,
to si budete libovat.*

*Přijmite od tejto hodiny
Martinu s láskú do rodiny,
ona z celého srdéčka,
děkuje vám za synečka.*

PRO NEVĚSTU – mpp

Panenko, panenko, zrádná...

*Už je, nevěsto, den bílý,
je tady tvůj chlapec milý,
protože ťa má on velice rád,
chce ti ke své lásce aj jméno dát.
Rodičové otvírajte,
ženicha pěkně vítajte,
chce jít vaší dceruše po boku,
pěkně vás prosí o její ruku.
Velmi dobře děláte,
když mu vašu Lucku dáte,
je to hodný kluk z naší dědiny,
z dobrej podnikateľskej rodiny.*

Dohodování přespolního hodaře

Josef Jožulka Uher

Mezi roky 1920 až 2019 (s výjimkou pěti let druhé světové války a roku 1968) navštívilo LANŽHOTSKE HODY, včetně sobotního předhodového zdvínání máje, desetitisíce jejich PŘESPOLNÍCH OB-DIVOVATELŮ, milovníků kroje tanců, zpěvu a dechovek, na Podluží po dlouhý čas JEDINEČNÉHO LANŽHOTSKEHO FOLKLORU. A nebyli to jenom jeho rodáci či příbuzní, ale lidé z rodovými kořeny, kdo ví, kde všude na Moravě, na Slovensku, ale i v Čechách. Tenkrát, kdy si to zaslouhoval, býval Lanžhot něco jako jedním z významných poutních míst FOLKLORU NA PODLUŽÍ. Těm, kteří k nám přicházeli či přijížděli jsme říkali PŘESPOLNÍ HODARÍ, byť ne každý z nich hodoval skutečně, ale se pouze očima a ušima sytil krásou viděného.

CELESTÍN MIHÁL, kamarády zvaný CELKO, RODÁK Z KUKLOVA na slovenském břehu Moravy, od mladosti po stáří, prožívající v zařízení pro seniory ve Skalici, patřil určitě mezi láskou k Lanžhotu nejvěrnější. Zabudol jsem se ho zepstat, kolikrát v jeho dlouhém životě u nás na hodech byl, když jsem věděl, že od samotného začátku si zapisoval kolikrát to bylo, jména stárků, kolik bylo krojovaných v chase, jaká dechovka hrála, a další pro něho důležité zajímavosti. Nescházela v jeho zápiscích ani jména kapelníků, muzikantů, lanžhotských občanů, se kterými se na hodech v průběhu snad čtyř deseti-letí poznával. S muzikantskými znalostmi a brzo jako jeden z lanžhotského lidu.

Zajímavý byl jeho rituál návštěv. Pokud nepřijel autem, nebo jej nepřivezli kama-

rádi, dojížděl ze Slovenska do Lanžhota nedělním ranním vlakem. Tak kolem osmé. Proč tak brzo? Celko byl hluboce věřící člověk a ctil příkázání o milování bližního svého a nezapomínání na něj ani po jeho smrti. A tak první jeho cesta vedla z nádraží, malou aktovečku pod paží, v níž měl fotky různých dechovek (to třeba pro mne), pěšinkou podél trati na hřbitov. K hrobům těch, na které nezapomínal a choval je v úctě. U každého z nich postál s modlitbou, vzpomínáním i mlčící rozmluvou. Oči v slzách, byl nadmíru citlivý chlap. Čas utekl jako těm v zemi, uslyšel zvony, a tak spěchal do kostela na hrubou mši. Tu nikdy nevynechal. Nejen kvůli Svatováclavskému chorálu (Bože,

kolik sborů, pod kolika dirigenty jej slýchal z kůru jako z nebes!), leč ten miloval nadevše.

Po mši chodíval na oběd do hospody Rajmunda Vedrala, později do Podlužanu. Teprve pak si odskočil na besedu, a pozdravit se s nimi, ke dvěma třem nejbližším přátelům, mne nevyjímaje. A ve tři hodiny už spěchal k máji, aby mu od samotného začátku neušlo nic z toho, na co se tolik těšil a o čem si rád pobesedoval s kolem něho sedícími tetkami. Ale nadšen, nebo zklamán, po páté už spěchal na nádraží. Aby se nejednou za sebe ohlédl, s očima na prapor na vršku máje a křížek na věži.

S přáním i touhou za rok zas se vrátit...

Dne 13. februára 2021, v naplnení pozemského života, zmierený s Bohom kňazským zaopatrením, sa se šetkými, vo veku približenia sa hranici 90 rokov ži-

vota, rozlúčil CELESTÍN MIHÁL, rodák z Kuklova, kde byl 19. februára 2021 na katolíckom cintoríne pochován.

BEZ ZPĚVU A DECHOVKY. Třeba si pesničky zpíval tam dole sám, se vzpomínáním na lanžhotskou hodovou máji.

ANI ONA, ANI ČLOVĚK NESTOJÍ
NAPOŘÁD...

Podkoní knížectví Tři Grácie

Josef Jožulka Uher

Tento humoru na výsost blízký dobrák (a fešák!), který byl v pravdě pravdoucí lesní inženýr, ekolog, fotograf, spisovatel, básník a nadoraz recesista, **dožil by se letos 20. července 2021 JEDNOHO STA LET!** V lužním lese na Soutoku by se mohl klidně a hrdě k bokům stavět dubům solitérům. Už ne jako pohledný hošánek ředitel Lesního závodu v Břeclavi v roce 1955. **Když 5. května 2017 ve věku nedožítých 96 LET TYTO KAMARÁDY OPOUŠTÍ,** cítí, že byl jedním z nich. Slzy za ním roní krásné děvy u zámečku TŘI GRÁCIE, v jejichž sousedství v hájence dlouhá léta žije

a předvádí své dovednosti, často od morku kosti humorné. TITUL PODKONÍ RECE-SISTICKÉHO KNÍŽECTVÍ TŘI GRÁCIE SI UDĚLIL SÁM. Ale úžasné fotografie, za které získává cenná ocenění na výstavách doma i v zahraničí, vyvolávají místo úsměvu údiv. Jenom ty s ptáčky (i jinde na těle) na beranicích rozdává pouze svým přátelům.

Není se co divit, že jako spoluzakladatel Tvrdonských národopisných slavností má tak široký a hluboký vztah k národopisu, tudíž folkloru a k jeho nositelům. Když se už ve zmíněném roce 1955 stává ředitelem Lesního závodu Břeclav, má to štěstí, že zastihuje neodvolatelný konec desítky let staré historie lanžhotských tak zvaných KUADARŮ, tj. KLADARŮ, sedláků vyvážejších ještě i tenkrát neuvěřitelné kmeny (kuady-klády) stromů, hlavně dubů. Tady někde začíná jeho napojení se na krevní lanžhotský naturel a navazování přátelství se sedláky-kladaři i lesáky tzv. těžebními mistry. Byla by to knížka příhod, které s nimi zažil.

K spjatosti nejemotivnějšího Bohuška Lošťáka s Lanžhotem nastává v letech še-

desátých minulého století. Seznamuje se s členy Muzejního a vlastivědného kroužku. Stává se jeho čestným členem, obdařený velkým krásným vyšívaným sdělením, že mu bylo toho členství uděleno. Jako obraz mu visí na stěně jeho pracovny a všem se jím hrdě chlubí. A co více: z iniciativy kroužku uskutečňuje ještě ve starém sále Hrubé hospody několik přednášek v rámci tzv. Besed nad kronikou, při kterých promítá (pro Lanžhot atraktivní) barevné diapozitivy, jím nafocené v lužním lese, ke kterému, jako ke svému katastru, se lanžhotští občané vždy hrdě hlásí. S jeho podporou!

A pak v roce 1982 vychází v třicetitisícovém nákladu ihned vyprodaná jeho nádherná kniha dnes už nenafotitelných fotografií (z ptačí perspektivy dokazující, že právě ony potvrzují oprávněnost názvu knihy) a textů ZELENÁ PERLA! Dnes by asi Bohušek nenamítal, kdybych tento název doplnil slovem BÝVALÁ. V úvodní části knihy je vysloveně sděleno **VĚNOVÁNO LANŽHOTANŮM**. A co více: každá kapitola v knize je uváděna **DVOUVERŠÍM Z NĚKTERÉ PÍSNĚ**

SKLADATELKY RÓZKY HORÁKOVÉ!

Takových poct se LANŽHOT, nebo jeho občan, málokdy dočkal!

Osud velké osobnosti BOHUMILA LOŠŤÁKA začal v DRAHANECH na Drahanské vysočině, delší čas přes myslivnu-hájenku u zámku TŘI GRÁČIE – A SKONČIL 12. 5. 2017 PO MŠI SVATÉ V CHRÁMU Páně ve TVRDONI-

CÍCH v půdě jeho hřbitova. Byl manželem, tatínkem a dědečkem... A dejme mu poslední slovo: PODKONÍM...

PÁNEM ZELENÉ PERLY, ALE NIKDY AMAZONIE: „Ó ty Boží prostoto!“ Jak by dle jeho zvyku zvolal při střetu s nemoudrostí. Stačí naše připomínání si ho pouze pomníkem? Jožulko, Jožulko, pohrozil by mi prstem knížete!

Josef Klvaňa a jeho vztah k Lanžhotu

Leoš Doskočil

Před dvěma lety uplynulo sté výročí od úmrtí Josefa Klvaňi (1857–1919), který je oprávněně považován za zakladatele vědecké etnografie. Ve svých studiích se zaměřoval především na lidové kroje, ornamenty a výšivky. Stal se také průkopníkem a propagátorem fotografické dokumentace. Podařilo se mu shromáždit řadu cenných památek lidového umění, které dnes tvoří důležitou součást českých muzejních sbírek. Významných úspěchů rovněž dosáhl v oblasti geologie, pro kterou se nadchnul už během školních studií. Při tom profesně působil jako gymnaziální pedagog, později školní inspektor a ředitel gymnázia v Kyjově, kterým zůstal až do své smrti.

Klvaňa zanechal nesmazatelnou stopu také na Podluží, které často navštěvoval a kde navázal i osobní kontakty, které mu umožnily snadněji proniknout do vesnického prostředí tehdejších obyvatel. V tomto ohledu mu zvláště pomohli Eduard Folprecht z Lanžhota a Jan Tureček z Tvrdonic, které pokládal za své přátele. Jejich součinností se mu podařilo získat řadu vzácných dokladů lidové kultury

(různé krojové součásti, výšivky, nábytek), které dnes tvoří významnou součást sbírek několika moravských a českých muzeí. Vděčíme mu také za nejstarší dochované fotografie z Podluží. Svůj fotoaparát několikrát použil v Lanžhotě, Tvrdonicích, Moravské Nové Vsi a Týnci. Jeho pomo-

cí se mu podařilo zachytit krásu krajů a chalup s charakteristickými ornamenty. Všechny jeho dochované fotografie jsou uloženy v Slováckém muzeu v Uherském Hradišti a v Moravském zemském muzeu v Brně. Nelze vyloučit, že některá jeho fotografie se dodnes nachází v Lanžhotě, aniž by o tom tušili její majitelé. Objev zcela zapomenuté Klvaňovy fotografie se podařil před dvěma lety v Tvrdonicích.

Vztah tohoto velkého národopisce k Lanžhotu si lze učinit z jeho vlastního životopisu, který byl předloni knižně publikován. V tomto příspěvku jsou shrnuty jeho vzpomínky, které se vážou k Lanžhotu.

Josef Klvaňa své první národopisné poznatky shromažďoval prostřednictvím svých gymnaziálních žáků, na které se obrátil jako učitel. Brzy se začal osobně vydávat na toulky (nejen) po slováckých obcích. Nadšení pro národopis sdílel se svým švagrem Josefem Šímou (1859–1829), který ho později přivedl k fotografování. V roce 1889 „začala usilovná národopisná práce: on maloval (Šíma, poz. autora) a já (Klvaňa, poz. autora) jsem zapisoval a oba dva jsme chodili po Slovácku a kupovali staré výšivky, jichž tehdy bylo ještě přehojně. Tak jsme vyšli již začátkem září do Lanžhota a sousedních obcí. Hned na to jsme navštívili Dubňany a Ratíškovice, pak...“ Byla to první Klvaňova návštěva Lanžhota, která se přesně odehrála 5. září 1886. Tato datace je možná díky popiskům na Šimových kresbách, které se dodnes dochovaly v Moravském zemském muzeu v Brně. Toho dne namaloval Rozáru neboli svobodnou dívku Rosalii Bartošovou a svobodného chlapce Aloise Folprechta, který byl nejstarším synem učitele Eduar-

da Folprechta. K vytvoření kresbě chlapce připojil Klvaňa poznámku: „Dlouhý červenofialový střapeč na čížmách, v letech šedesátých 19. století obvyklý, se tehdy nenosil. Teď zase přichází do módy.“ Do Dubňan a Ratíškovic dorazili o tři dny později, tj. 8. září.

O rok později se vrátil do Lanžhota a takto srdečně vzpomínal ve svých pamětech:

„Dne 15. května jsem si po druhé zajel do Lanžhota a sprátelil se tam s neobyčejně hodným nadučitelem panem Folprechtem, s nímž jsem zůstal v srdečném a upřímném přátelství až dodnes. Žel Bohu, že počátkem školního roku 1909/10 šel do penze a odebral se do svého domova, Dolního Bousova u Mladé Boleslavi (kde také o mnoho let později 22. srpna 1939 zemřel, pozn. autora).

Tehdy o svatodušních jsem zajel do Lanžhota a získal jsem tu s jeho pomocí a pomocí staré tetičky Halůžky (správně Halůzky, pozn. autora) tolik krásných výšivek, že dodnes se mi na ně srdce směje. Zvláště krásné věci, ba lanžhotská unika, získal jsem od žida Hermana Fischera. Tehdy jsem položil základ ke své neobyčejně krásné sbírce podlužáckých výšivek a ovšem dokonale doplnil své vědomosti o kroji celého tamějšího kraje.“ Zmíněná sbírka výšivek byla testamentárně odkázána Moravskému zemskému muzeu, kde byla v druhé polovině minulého století zpracována a uspořádána.

Jak už bylo výše zmíněné, zásluhou svého švagra Josefa Šímy a dalších přátel se naučil fotografovat a v roce 1890 pořídil své první snímky z Podluží. „O svatodušních svátcích jsem také navštívil mně vždy milý Lanžhot a provedl jsem tam ce-

lou řadu pěkných fotografií. Na cestě do Lanžhota jsem takto fotografoval malebný výstupek (žebračku čili žudro) v Týnci a zajímavý tympanon gotického kostela v Tvrdonicích, na němž jsou v emailové malbě kolem Krista utěšitele seskupeni tvrdonští lidé ve starodávném kroji. I výšivky jsem tu doplňoval. Vůbec lanžhotské a velešské výšivky jsem měl nejlíp zastoupeny.“ Některé ze získaných výšivek z Lanžhota pak předával sběratelce lidových výšivek Josefě Náprstkové, manželce Vojtěcha Náprstka z Prahy, výměnou za jiné výšivky, dále prof. Koulovi, který je kupoval pro české muzeum, a také je věnoval svému švagru Šimovi. „A tak my čtyři jsme brzy měli lanžhotské výšivky pěkně zastoupeny,“ konstatoval spokojeně Klvaňa ve svých pamětech.

Poslední vzpomínka Klvani věnovaná Lanžhotu pochází z roku 1894. „V dubnu 1894 jsem se zase jednou potěšil s Lanžhotem a tamním nadučitelem panem Folprechtem. Tehdy jsem také zakoupil mnoho výšivek, ale hlavně celou řadu krojových částí pro české muzeum v Praze, v němž profesor Koula začal vedle českých zařizovati také moravské interiéry, které jsou dodnes i přes národopisné muzeum chloubou národopisu v Praze. Při lanžhotské návštěvě jsem se též zastavil v Tvrdonicích, kde jsem měl známého rolníka Jana Turečka. Měl svého synka u nás na studiích. Jeho spolupůsobením jsem tentokrát fotografoval v Tvrdonicích...“

Zda navštívil Lanžhot i v pozdějších letech, není v pamětech doloženo...

Josef Fojtík sám o sobě a své ženě

Josef Jožulka Uher

Doznávám, že toto krátké CURRICULUM VITAE (ŽIVOTOPIS) skutečně mimořádného člověka, kterého jsem střetával a zdravil ponejvíce v krocích blízkých konci jeho života, a to v Nádražní ulici, v níž mnoho let vlastnil domek (dnes po renovaci je majetkem nám všem známého RADKA NOVÁKA, mimochodem pečovatele o hladký chod naší kabelové televize) se zahradou.

Čtu s emotivním dojetím, vědom si toho, co všechno on a jeho žena prožili v letech, v nichž svět se někdy až pobláznil, aby ta jeho jako by pomatenost zasáhla bolestivě nejvíce prostý lid téměř celé Evropy.

Dejme slovo JOSEFU FOJTÍKOVÍ SAMOTNĚMU...

„Narodil jsem se 10. května 1881. V domě číslo 48. Jako čtvrtláník syn rolníka Josefa Fojtíka. Měl jsem mladšího bratra Františka. Otec zemřel na úraz v roce 1883. Matka se provdala za Františka Batku. Ten v roce 1888 odjel do Ameriky. Vychodil jsem pětiletou školu v Lanžhotě. Chtěl jsem do učení. Matka mě poslala pracovat na parní pilu do Břeclavi. Od roku 1898 jsem pracoval na dráze v materiálovém skladišti ve FLORISDORFU u Vídně. V roce 1902 jsem nastoupil do vojenské služby k 11. PLUKU DRAGONŮ VE ŠTOKRAVĚ. V roce 1903 jsem se oženil

a v roce 1905 šel jsem jako četař do civilu. Nastoupil jsem zase u dráhy ve Florisdorfu. V roce 1910 jsem se nechal přesadit do Břeclavi, do skladiště, kde jsem byl jmenován skladní mistr a po převratu oficiál. V roce 1919 jsem byl zvolen starostou za stranu SOCIÁLNĚ DEMOKRATICKOU, DO ROKU 1923. Bydlel jsem stále v Lanžhotě. Do práce jsem přijížděl. Nemocen jsem nebyl. Až v roce 1935 jsem onemocněl zánětem žlučníku. A v roce 1936 JSEM BYL DÁN DO PENZE.“ (10. 5. 1881 – 22. 3. 1974)

„S manželkou jsme se brali z lásky a proti vůli našich matek. Vychovali jsme šest dětí. Byli jsme spolu šťastni. Museli jsme oba pracovat. Manželka víc než já. Ale pracovali jsme rádi. Bylo to pro naše děti. Největší štěstí, které mne potkalo, bylo to, že jsem dostal takú ženu, jako je moje manželka. Vždy dobré nálady. Ve všem měla pořádek-hlavně finanční. Se sousedy žila vždy ve shodě. Nikdy mi neřekla špat-

né slovo. Vážil jsem si jí. A děkuji za to, že tento náš život jsme spolu šťastně a spokojeně prožili. Potkalo nás i mnoho starostí, ale to jsme v naší lásce jeden k druhému přetrpěli. A měli jsme mnoho radosti z našich dětí. To vše dělá život krásný. Teď už je pro nás život jako KRÁSNÝ PODZIMNÍ DEN.“ Rozálie, rozená Horáková (9. 2. 1884 – 27. 12. 1964)

Co v hluboké úctě i v ne nedobré závisti dopovědět? Snad pomůže MOUDROST STARÝCH ŘÍMANŮ...

„JAK JSOU ŠTASTNI A BLAŽENI TI, JEŽ NIČEMNÝ SVÁR NENÍ S TO ROZKMO-TŘIT: VĚRNOU LÁSKOU JSOU SPOU-TÁNI TAK, ŽE TEPRVE DEN SMRTI JE ROZDĚLÍ.“ (HORATIUS)

„ŽIVOT ZEMŘELÝCH JE ULOŽEN V PAMĚTI ŽIJÍCÍCH!“ (CICERO)

Hudebníci

Josef Fojtík

Převzato z Fojtíkovy kroniky

Dříve u nás bývávala cimbalová muzika. Jak se začalo hrát na plechové nástroje, tak se rozpadla. Na cimbál hrál NOVOSÁK a PRAJKA (Praječka) jej doprovázel na housle. Na hody hrávali ženáčům, jinak hrávali na chalupnických svatbách. NOVOSÁK hrál taky na GAJDY (dudy). Oba byli hodně staří a chlubil se, že spolu hráli s jejich kapelou na svatbě knížete pána v Lednici i u něj na křtinách. Když spolu hráli, hráli tak citově, až se i rozplakali. Hrávali dříve i v kostele.

Slavná byla kapela ANTOŠE PRAJKY. S ním hrál JAN PRAJKA, JOSKA PRAJKA, FROLIŠ PRAJKA, MICHAL PRAJKA, JURA PRAJKA, MICHAL UHER (Onkl), MATĚJ UHER a ONDRA SVAČINA. Jejich hudbě se říkalo, že hrají ŠTRAJCH. Měli křídlovku, basu, klarinet a šest houslí. Hráli, když bylo třeba, na plechy a velký buben s činely.

Když se před ANTOŠE postavil šohaj a chtěl zpívat písničku do skoku (na hoši-je), než otevřel ústa, Antoš už ji hrál. Snad všechny staré písničky znal, a taky všechny vtipy. Všichni znali tesařinu a zedničinu. Spravovali škopky, díže, hranty, dlabali zabíjecí koryta a Antoš dělal pro lesní správu lodky. I pro rybáře. Když je někdo vyzval hrát, nechali práce, mohla být jakákoli pilná, a šli. Při práci se jim musela dát kořalka (sprostá). Tě vypili velké množství. Když ji neměli, nepracovali. Odpoledne

zase už se mezi sebou na stavbě hádali. Když měli co pít, odešli ze stavby a říkali, že jim práce neuteče. Do učení brali jenom PRAJKŮ! Pršelo-li jim do práce, vzali hudební nástroje a šli do některé hospody hrát. Vždycky se někdo našel, co jim dal pít. Hrávali na hody v Pernitáli, Ranšpurku, Cahnově. Přijeli si pro ně s povozem a byli tam dva i tři dny, a práce doma stála.

Ještě byla u nás jedna šestičlenná kapela PRAJKŮ – PAJTÁŠOVA. Ale neuměli tak pracovat, ani tak hrát, jen uměli více pít. Hrávali v Pernitáli, v Charvátské Nové Vsi, v Hlohovci. A když hráli ve Staré Břeclavi, moc se opili, ani nemohli večer hrát. Chlapci je vyhodili, nástroje jim rozšlapali a více je na hraní nikdo nezavolal.

Prajci v Americe (první vystěhovalci)

Nebyla dráha Břeclav-Kúty, ani Kúty-Bratislava a Kúty-Trnava. A proto chodili lidé pěšky nebo povozy. Ten čas mnoho lidí z Uher jelo do Ameriky. Doma se nemohli uživit. Cestu měli přes Lanžhot do

Břeclavi na vlak. Jedni přijeli zpět pro ženy a ti líčili Ameriku v růžových barvách. Kupovali si kořalku u PŠENIČNÝCH č. 410 a tabák u MIKLICŮ č. 414. Byl tam velký dvorek, dvě lávky, dva silné akáty. Starý Miklica za příznivého počasí seděl venku, měl šedivý plnovous, na prsou měl zavěšený čtyři metály (vyznamenání za udatnost ve válkách). Čítal nám z kalendáře a z novin od obce. Byla na dvorku vždy beseda, a když se tam zastavil takový Amerikán, hned tam byl houf lidí. Dělníci i sedláci se ptali, jestli by tam mohli taky jet (do toho času z naší obce tam žádný nejel). U PŠENIČNÝCH HRÁLI PRAJCI. Těm říkal cizinec, že oni v Americe by jen hráli a pracovat by nemuseli. Peněz že by měli jako kníže!

NECHALI SE ZLÁKAT a jeli do Ameriky tito občané: můj otčímatel Baťka, sedlák Horák (moje manželky otec), tesař Holobrádek, zedníci-tesaři – muzikanti Jan Prajka a Froliš Prajka! Ti si vzali s sebou housle. Vyjeli od nás. Baťka slíbil, že vydělá peníze, pošle je dom a matka má za ně koupit pozemky. Najal služebného, ten je vezl. Při loučení bylo více pláče než při pohřbu. Mnoho občanů se s nimi přišlo rozloučit. Cesta tehdy trvala více než dva měsíce. BYLI TO PRVNÍ, KTERÍ ODJELI TAK DALEKO DO SVĚTA!!!

Při cestě tam HORÁK na moři onemocněl. V Novém Jorku zemřel, je tam pochován. Manželka musela všechny výlohy platit a peníze, které měl Horák s sebou, se ztratily.

Asi za půl roku psali PRAJCI ženám o peníze na zpáteční cestu. Tyto jim peníze poslaly a ONI PŘIJELI. Holobrádek přijel asi za pět let. Přivezl si dolary a koupil od

matky kus pole. Ukazoval nám ruce, měl mozoly, že jsem takové podnes neviděl.

Baťka pracoval při stavbě dráhy napříč Amerikou. Pak byl majitel kantýny. Nakoupil pozemky u Čikága, hodně vydělal, ale domů nic neposlal. A když matka v roce 1890 měla syna Jana, přestal dopisovat. Pak v roce 1915 jsem se dověděl, že má továrnu na ohýbané dříví a má druhé jméno a je ženat. V Americe se dvojženství trestalo...

PROČ KRONIKA?

„Když jsem se dožil 70 let a moje manželka 67 let, rozhodli jsme se, že pro naše potomky zapíšeme to, co jsme viděli, slyšeli a prožili, aby si mohli utvořit obraz, jak se u nás dříve žilo. ZAPSÁNO BUDE VŠE TAK, JAK NÁM TO UTKVĚLO V PAMĚTI.“

POD SLOVEM KRONIKA, jsou toto úvodní věty jejího autora JOSEFA FOJTÍKA (10. 5. 1881 – 22. 3. 1974) (Pozn.: Letos 140 let od narození.) A ROZALIE, rozené HORÁKOVÉ (9. 2. 1884 – 27. 12. 1964)

Když jsem koncem jara 2021 dostal kroniku k nahlédnutí, nechtěl jsem věřit svým očím, že tak úžasné, co do podrobné paměti geniální mnohaset stránkové dílo, ne toliko kronikářské, tolik desetiletí „leželo kdesi“, zřejmě u potomků, v mně nepochopení utajené. V dějinách Lanžhota nikdo nikdy (včetně JUDr. Josefa Folprechta, viz jeho nevydaný rukopis Lanžhot) tak svědecky a vzpomínkově rozsáhlé dílo nevytvořil. Může směle sekundovat kapitolám prof. Vermouzka ze známé knihy LANŽHOT – PŘÍRODA A DĚJINY (rok vydání 1983). Dělník, proletář, sociální demokrat, později člen Komunistické strany, v roce 1919 zvolený prvním starostou

LANŽHOTA v prvním republice ČESKO-SLOVENSKÉ, mne udivuje sečtělostí, ale hlavně, jak jsem už výše napověděl, GENIÁLNĚ DETAILNÍ PAMĚTI, byť levičák a ateista jdoucí za pravdou dle rčení „padni komu padni“, až nevěřicně respektovaný majorem-plukovníkem Antonínem Bartošem-Bábiňákem, oboustranně v přátelském vztahu (byť v knize Clay Eva volá Londýn není o tom ani zmínka).

Josef Fojtík se mi nejednou vynořuje z neznáma lanžhotských dějin jako ob-

rovsky významná osobnost, osobními zážitky a svědectvími vstupující do jejich VÝKLADU ze strany ne PRAVICOVÉ. Bojím se však, že máloco z toho se dostane k lanžhotské veřejnosti dneška i zítřka, že KRONIKU KRONIK JOSEFA FOJTÍKA ČEKÁ OSUD POD PRACHEM ARCHIVU, a nedej bože, zatracení!

Příběh Prajků a vystěhovalectví se časově váže na rozhraní let 1890–1900.

Kam se podělí?

Josef Jožulka Uher

Hlavní muzikantskou doménou (působišťem) už dávno legendárního ŠTRAJCHU muzikantů, kteří téměř všichni měli příjmení PRAJKA, byl Lanžhot a obce v jeho okolí podlužáckém, ale i v Rakousích za Dyjí.

Poprvé vstoupili do mého povědomí z otcova vzpomínání na ně (byť je jako ročník 1905 mohl očima zastihnout velice málo a chápavě). Jejich muzicírování se v čase rozprostíralo zhruba mezi roky 1880 až 1910. Po první světové válce se po nich jako by země slehla. Kdysi jsem vlastnil krásnou velkou fotografii, na které byli slavní tehdy Prajci v roce 1905 zachyceni na dvoře Hrubé hospody, u rumpálové studny. Někomu jsem ji půjčil, ale už mi vrácena nebyla. Třeba je v městském muzeu, třeba. Nebo ten, kdo ji má, se ozve.

Po otci mne do historie ŠTRAJCHU PRAJKŮ už jako třicetiletého publicistu nevidaným způsobem zasvětila skvělá pamětnice a vypravěčka ANTONIE STRAŠIDLOVÁ. (Mimochodem její manžel

Antonín jako zběh z rakouské armády na východní – ruské frontě, nevstoupil do čs. legií, ale stal se jediným lanžhotským příslušníkem Rudé armády.) Dodala mi, ne toliko v tomto tématu, tolik materiálu, že jsem jej vytěžil pro napsání dvou povídek: první, kratší, se jmenuje Dyňa na Kyčovéj, a druhá hodně stránková Bosorácký klapoš (kravinec). Ten patří do souboru mnoha jiných příběhů o bosorkách.

Co jsem se však nikdy nedověděl a nedopátral (nebyl jsem až tak důsledný kvůli tvorbě v jiných oblastech života lidu), ani s částečnou pomocí dobrého přítele, muzi-

kanta a zpěváka Ludvíka Prajky nejstaršího (člen dechovky strýčka Francka Uhra-Uhříka); byl toho názoru, že jeho rod Prajků s rody těch, kteří tvořili ŠTRAJCH ANTOŠE PRAJKY, pravděpodobně neměl žádné vazby. Do toho se nám ještě zaplétal neméně slavný skladatel a muzikant Metoděj-Metyn Prajka. Moje pátrání, i na hřbitově, bylo tedy neúspěšné.

Ale přece jenom jsem něco zaslechl, co by mohlo být nadějnou stopou, po které se už vydat nemám sílu. Jde o dva jiné PRAJKY, jakoby ve stínu těch ostatních. Oba nežijí. Ten starší se jmenoval VÁCLAV PRAJKA, přezdívkou DUCH (dobře jsem ho znával a vím, kde bydlel, po něm zůstává dcera Miloslava). Druhý, z domku na náměstí, malíř a natěrač, zhotovovatel reklamních obrázků promítaných v lanžhotském kině, s nímž jsem se hodně nabesedovával, byl JAN PRAJKA, přezdívkou PÍPA. Žije po něm syn Petr, dlouholetý člen dechovky Lanžhotčanky. Nalezlo by

se u nich nějaké dokumentární svědectví o tom, že rod Prajků, z něhož pochází, je součástí velkého rodokmene LEGENDÁRNÍCH PRAJKŮ z časů 1890 až 1915?

Je známo, že v mnoha obcích, ne toliko z Podluží, si jejich občané s úctou opatrují takové, výše uvedené rodokmenové údaje jak o jejich kapelách, tak i o kapelnících a muzikantech.

Zůstane v dobrém i zlém povedená muzikantská „banda“ lanžhotského ŠTRAJCHU PRAJKŮ pouze v OBLASTI LEGEND? Tak si posmutněle říkám: Tolik tónů povyletovalo z jejich hudebních nástrojů k potěše zpívajících a hlavně tancujících, aby nakonec nezůstal po nich ani jeden!!! Nebyli to ledasjací „šumaři“. Budiž jim přiznán kumšt UMĚLCŮ! Proto právem dejme slovo slavnému starému moudru Římanu SENECOVÍ:

„ŽIVOT JE KRÁTKÝ, UMĚNÍ DLOUHÉ.“

Poslední z Antošova Štrajchu

Josef Jožulka Uher

V posledním článku, jímž završuji výpisky z kroniky JOSEFA FOJTÍKY, ve kterých podává to nejlepší svědectví o kapele ANTOŠE PRAJKY s názvem ŠTRAJCH, se tážu: KAM SE PODĚLI?

Všichni, kteří pod kapelnictvím Antoše Prajky hrávali. Netušil jsem, že jsem jej více než deset jeho posledních let potkával, zdravil a spolu s otcem jsme byli na pohřbu. Díky této historii...

V roce 1938, kdy mi bylo pět let, se otec domluvil se strýcem MICHALEM z domu

č. p. 621 kousek od našeho v Nové ulici, a ještě kousek dál bydlel strýc METYN PRAJKA, muzikant, skladatel a otcův kamarád (v roce 1955 aranžér dvou mých valčíků), na stavbě betonového hnojiště. Strýc Michal byl totiž majstr zedník. Na šedesát šest let v mých očích pořádný ještě silák „chuap“. On i tatka měli huby stále plné muziky. Divnému slovu, jimi používanému, tj. ŠTRAJCH, jsem nerozuměl. Jednou mi strýc Michal slíbil, že když mu zazpívám, on mi zahraje na klarinet.

Jeho ženu, tetku Anku, jsem při setkávání zdravil paní PRAJKOVÁ, ale u strýca Michala jsem si jeho křestní jméno s příjmením PRAJKA dlouho nespojoval a jeho význam neznal.

Až po tom pohřbu strýca Michala mi otec povyprávěl o tom, koho jsme to vlastně pochovali. Bylo to 31. srpna 1945, tři roky po smrti jejich ženy, tetky Anky. To už strýc Michal dávno dozedničil a na klarinet dohrál. Vždyť se narodil 17. září 1872. Ve ŠTRAJCHU Antoše Prajky hrával na klarinet od jeho založení až do rozpadu, když na vrchol zájmu chaze z Hrubé hospody se dostala dechovka. Na její „šfunk“ už Prajci neměli, ale ani čas už jim nepřál. Rozpadávají se pyramidy, na našem dvo-

ře se pod zem vydrolilo betonové hnojiště, které, podle slov strýca Michala mělo přežít konec světa, dohrálo mnoho kapel různého stáří i nástrojového složení. Štrajch Antoše Prajky jako mezi tvrdé desky knihy pojala i legenda.

Bojím se říct, že strýca MICHALA PRAJKU a jeho muzikantské kamarády ukryla v sobě i lanžhotská hřbitovní země. Jsem prost naděje, že by po některém z nich stál tam ještě nějaký dneškem zapomenutý pomník...

NA ZÁVĚR OTÁZKY JAKO GORDICKÉ UZLY: Hrávali z not, nebo z paměti? Bez aranžmá, ve vlastních improvizacích? Jaký měli repertoár? Jaký brali honorář? Kdy vznikli a kdy zanikli?

Ohlédnutí za životem Bohumila Lošťáka

Antonín Hostina, za spolek Soutok Lanžhot

Dne 20. července jsme vzpomněli nedozítých sto let lesníka, fotografa, ekologa, spisovatele, recesisty a od roku 2011 čestného člena spolku Soutok Lanžhot.

Bohumil Lošťák se narodil 21. července 1921 v Drahanech na Drahanské vrchovině. V roce 1942 dokončil studium na lesnické škole v Jemnici a poté byl poslán pracovat na Křivoklátsko, které v té době postihla větrná a sněhová kalamita. Zde na konci války vstupuje do revoluční gardy, a když volá Praha o pomoc, je vyslán za vlasovci, kteří se zde v lesích ukrývali. Setkává se s generálem Vlasovem a je svědkem hrdinství vojáků v boji o Prahu. Dostal se do štábu obrany (uvádí ve svých vzpomínkách dcera Jaroslava Brabcová, roz. Lošťáková – žijící v Kanadě).

Ing. Bohumil Lošťák

Po válce byl přeložen do Orlických hor, poté na Svitavsko, a nakonec jako odborník pro zalesňování na Karlovarsko, kde byl les poničen kůrovcem. V roce 1953 byl oceněn za svou práci ustanovením

do hlavní správy pěstění lesů Ministerstva lesů a dřevařského průmyslu jako odborník na lesní kultury. Tam však pro rozdílné názory se stává nepohodlným ministru zemědělství, a tak roku 1955 nastupuje jako ředitel Lesního závodu Břeclav.

V roce 1956 ukončuje studium na Karlově univerzitě a je promován inženýrem. Později na lesnické fakultě v Brně úspěšně absolvoval dvou semestrové studium myslivosti a čtyř semestrové studium tvorby a ochrany krajiny. Počátkem sedmdesátých let odchází na brněnskou vysokou školu zemědělskou, kde na lesnické fakultě řídí výzkum mysliveckého výukového areálu Lednice – Valtice. V té době již žil na hájence u zámku Tři Grácie.

V roce 1982 vyšla jeho kniha *Zelená perla*, oslavující lužní krajinu na Břeclavsku, za kterou byl nominován na laureáta státní ceny za literaturu. Jeho fotografie „Letící husa“ byla oceněna zlatou medailí na mezinárodní výstavě.

Ing. Bohumil Lošťák byl držitelem řádu Moravských rytířů, doživotním vicepresidentem Rotary klubu, nese zásluhy na obnovení aleje kaštanovníku jedlého v LVA, která nese jeho jméno – „Bohumilova alej“.

Byl také spoluzakladatelem Tvrdonských národopisných slavností a členem jejich výboru. Do Tvrdonic se se svou obětavou manželkou Evou přestěhovali na podzim roku 2012, kdy už ve svých

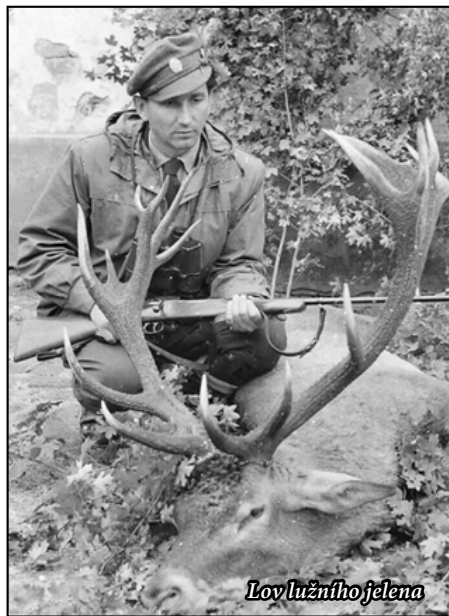

jednadvadesáti letech potřeboval více osobního pohodlí. Nikdy však nepřestal vzpomínat na krásu lužního lesa na soutoku a vůni borovic, zpěv ptáků a oblaka nad hlavou, která tak rád fotografoval na Gráciích.

I ve svých devadesáti letech vydával články v tisku. Ve svých článcích vyzdvihoval odpovědnou a vysoce odbor-

nou práci lesníků na Břeclavsku, a nikdy se nesmířil s aktivitami některých zájmových skupin, které poškozovaly dennodenní odpovědnou práci lesníků.

Bohumil Lošťák odešel na své setkání se svatým Petrem, jak sám říkával, dne pátého května 2017.

Staré fotky

Josef Jožulka Uher

*V každé vede dlouhá cesta, nebo krátký chodníček
TĚCH TVÁŘÍ na nich, které dávno žádný nepoznáme;
jeden v Čase dálka pohltila, druhý trávníček...
Na stařečků si vyprávění marně vzpomínáme.*

*Tváře smutkem mlčí, že nám nemohou nic prozradit;
tak třeba o tom, že i z nás je s nimi někdo v přízni!
Také JEJICH to, co NAŠE DLANĚ chtějí urodit,
že prázdno našich lásky brázd, i jejich srdce trýzní.*

*Když se v očích neznámé nám ženy zhoupne kolébka,
snad zázrakem, když prápravnouče poznáním ji spatří;
tehdy kdy ji pláčem děcka nebudila izbětka-
lze stále v očích zřít jí, jak se o ni bolest ostří!*

*Tvář muže stará, hustou černou hřívou koně zakrytá,
je tajemností vrásek MINULOSTI, pro nás rozrytá...*

Poprvé jsem mezi ně přišel coby ještě ne ani pětiletý chlapec. Tatka mne vzal do rodového domu Uhrů – Uhříků na rohu Komárnova. Z vrátnice vedle stodoly jsme dveřmi vešli do nevelké izbětky otcova mladšího, svobodného bratra Francka. Později bude kapelníkem dechovky nazvané UHŘÍCI. Bylo v ní hlavní těleso PECE s dvířky z kuchyně. Strýček na ní spával, v zimě i s bratry. I frajírkám bývalo na ní dobře. Když hrála...

Jednu celou stěnu izbětky zakrýval na ni nalepený papír, vhodný i pro přilepování černobílých různě velkých FOTEK. Už tenkrát bylo jich na ní plno. (Bohužel, všechno shořelo při bitvě o Lanžhot v dubnu 1945. I se vzácnými rodinnými i obecními dokumenty, ale též s pytláckou puškou strýčka Janíčka v tajné mezeře za tělesem pece.)

Tatka i strýček mne vodili od fotky k fotce, vysvětlovali, co a kdo na nich je. Až k stropu mne zdvíhali, když postřehli můj v očích na děcko nečekaný zájem. Byla to do sebe můj úžas vtahující jako kouzelná galerie. Aby se mi do paměti vryla nezapomenutelně. Tehdy a tam jsem ke starým fotkám zahořel skutečnou láskou. Proto jsem pokaždé šel

nad takovými, které jako uschlé listí honil vítr nad smetišti. Kam je vyhazovaly generace potomků těch, kteří byli na fotkách už pro ně nezajímavými. Stále se tak děje. Ba hůř a hůř. Zatím co moje generace chtěla najít fotky s tvářemi našich předků, ty dnešní strhává neklid a spěch do budoucnosti! ABY SE JEDNOU I ONY ZASTAVILY, OBRÁTILY A SPATŘILY= PRÁZDNO! Staré fotky umlčel před nimi Čas. I JEJICH VINA!

*Komárnov: rohový dům č. p. 423 sedláka Josefa Uhra – Uhříka (1868–1917)
Zprava: stodola, vrata do vrátnice do dvora, z vrátnice dveře do izběčky strýčka Francka (fotografie). Okno vedle vrat do ní.*

Začala nám fotbalová sezóna

*Boris Didov, předseda fotbalového oddílu
TJ Sokol Lanžhot*

V době, kdy si čtete tento článek, je už fotbalová sezóna v plném proudu. Aspoň v to všichni doufáme a chystáme se na hody a s ním spjaté tradiční hodovní utkání. Opět se toho během prázdnin hodně přihodilo a během přestávky se celý oddíl připravoval pomalu na soutěže, a zároveň vymýšlel, jak zpříjemnit co nejvíce obě hřiště fotbalistům, tak návštěvníkům. Všechno chce svůj čas, ale věříme, že i když nám to bude trochu trvat, s pomocí města Lanžhot se nám naše vize naplní.

Hned zkraje bychom vám chtěli sdělit asi tu největší novinku, a tou je přihlášení dalšího mládežnického mužstva starších žáků. V současnosti tedy máme přihlášena čtyři mládežnická mužstva a jedno družstvo mini dětí, které svoji oficiální soutěž ještě nehrají. Do budoucna jsou pro náš oddíl čtyři mládežnická mužstva nutností, aby se zde mohla hrát divizní soutěž. Je to výsledek skvělé práce celého oddílu s mládeží a odměna za roky poctivé a trpělivé dřiny. Kdo se tedy podívá na naše webové stránky, uvidí více jak 50 dětí v různých kategoriích, což je v této době malý zázrak. Právě o mini děti se starají trenérky Lenka Bačová s Martinou Šestákovou. S nimi je spojena také další novinka od nového školního roku, neboť právě ony dělají tzv. pohybovky pro školy, které právě od září probíhají plně v režii TJ Sokol Lanžhot, opět za finanční podpory města Lanžhot. Jedná se o doplnění hodin tělocviku pro předškoláky a děti prvních a druhých tříd základní školy. K tomu ještě dělají různé protahovací a kompenzační cviče-

ní pro všechny věkové kategorie a trampolíny. Níže je trenérské obsazení mládeže pro letošní sezónu:

Mini děti:

Lenka Bačová, Martina Šestáková

Mladší přípravka:

Rostislav Létal, Vladimír Petrla

Starší přípravka:

Karolína Salajková, Boris Didov

Mladší žáci:

Michal Bača, Miroslav Bartoš ml.

Starší žáci:

Karolína Salajková, Boris Didov

Určitě Vás neochudíme o přehled změn na obou hřištích. Hřiště Pastvisko opět prošlo další vlnou postupné rekonstrukce, o což se snažíme v posledních letech opět s finanční podporou města Lanžhot. Tady je nutno zmínit, že o drtivou většinu prací se postarali naši členové oddílu (hráči, trenéři, členové výboru a důchodci) a všem zúčastněným patří velké DÍKY. Letos se podařilo vybudovat závlahu na hřišti na Pastvisku, svařit nové hliníkové branky pro mládež 2x3m a 1x1m, svařit nové střídačky odpovídající soutěžnímu řádu, doplnit hřiště o stojany na kola, zbourat staré WC, částečně odkopat budovu kabiny a izolovat ji, opískovat a natřít branky na hrací ploše. Hřiště Na Šlajsi vybavuje-

me dětským hřištěm, a i nadále hodláme v tomto pokračovat. Je vybudováno nové oplocení okolo hrací plochy a doplněna čelní strana pergoly u bufetu, ve kterém se musela udělat zcela nová elektrika. Jedná se o nespočet hodin a vše můžete s námi sledovat na webových stránkách klubu, kde vás pravidelně informujeme.

V minulosti jsme vám přiblížili, co obnáší pravidelná starost o trávu a okolí hřiště. Dnes bychom vám chtěli nastínit další povinnosti, které vyplývají z různých soutěží, a starost o fotbalový web.

O samotné webové stránky se stará Jožka Říha, bez kterého naše fungování není možné. Tyto stránky jsou vlastně jeho dítě a neustále se je snaží zdokonalovat, aktualizovat, upravovat a nám dává za uši, když mu tam vložíme špatně články a není ve správném formátu. Jožka je také autorem velké části fotogalerie celého oddílu. Stará se také o hlášení mužstev, soupisky a komunikaci s ostatními kluby v případě změny termínů zápasu v informačním systému FAČR, kontroluje zápisy o utkání a v případě pomoci neváhá a jde dělat i vedoucího A mužstva. Udělal si už velké jméno nejen na celém okrese, ale i na Moravě. Dalším členem této IT skupiny je Zdeněk Darmovzal, který je zároveň místopředsdou oddílu. Zdeněk se stará o počítače jako takové, veškeré aktualizace hlavně při nahrávání utkání A mužstva. Vyřizuje přestupy hráčů v IS FAČR a komunikaci s FAČR ohledně hráčů, vede smlouvy s hráči a sponzory. Je také členem výboru TJ Sokol Lanžhot již něko-

lik let. Posledním tzv. administrátorem je Antonín Uher (zvaný Pajik), doufám, že se na mě nenaštve, ale chtěl jsem, aby si jej čtenáři ihned zařadili. Tonda je nejen fotbalový rozhodčí, člen fotbalového výboru jako jednatel/sekretář, člen výboru TJ Sokol Lanžhot, ale také člen výkonného výboru OFS Břeclav, kde působí jako předseda disciplinární komise. Je to člověk, který je neskutečně schopný, vždy nápomocen jak svými znalostmi soutěžního řádu, tak pravidel fotbalu a pokud má čas při těch

všech svých funkcích, při kterých náš klub zastupuje navenek, neváhá přiložit ruku k dílu a přijít na brigádu.

Při této příležitosti bychom vám chtěli také připomenout náš transparentní účet č. 295877677/0300,

který slouží na podporu našeho oddílu. Mnozí mají v hlavě opravdu štědrý rozpočet, který byl navýšen

hlavně pro A mužstvo a bez kterého by se divizní soutěž nedala hrát. Ne vše se ale z těchto peněz dá zaplatit a použití těchto peněz má jasná pravidla. Nebudeme vám lhát, když řekneme, že tyto peníze nestačí, a proto hledáme další sponzory. Podrobné informace jak přispět zjistíte také na našem webu, popřípadě u členů výboru oddílu a leták k tomuto účtu můžete také obdržet v Průmyslovém zboží – Tuček a na webových stránkách fotbalového oddílu. Každá koruna nám pomůže a dosavadním přispěvatelům moc děkujeme.

Všem lidem, které jsme zde představili, bych chtěl moc poděkovat. Je to spousta práce, kterou nikdo nevidí. Taky musím

poděkovat všem, co pracovali na všech brigádách. Bez vás bychom se neposunuli dál. No a pro ty, co si pořád myslí, že se právě nich, tento problém netýká, bych chtěl vzkázat, že třeba jednou budou mít i oni děti nebo vnoučata a budou chtít, aby právě jejich děti měly to správné zázemí pro sport, který si vybraly. A nemusí to být jen fotbal. Tak se snažme si to u nás

v Lanžhotě pěkně udělat. Zde bych chtěl naposled opět poděkovat městu Lanžhot a jejich představitelům, kteří tento problém chápou a vidí, že se snažíme a někde se zaspalo. Za jejich podporu upřímně děkuji jménem celého oddílu, ale i jménem uživatelů stadionu na Sokolském, který pomalu dostává také svoji novou tvář.

Basketbal

Michaela Trčková

Po pěti letech se podařilo v Lanžhotě obnovit tým začínajících basketbalistek. Tréninky nyní navštěvuje pod vedením trenérek Lucie Šestákové a Michaely Trčkové okolo dvaceti dívek ve věku 6-11 let. A nezůstanou jenom u trénování. Od prosince jsou děvčata přihlášena do jejich první soutěže, kde si budou moci porovnat síly se smíšenými družstvy z Brna, Kyjova, Podolí a dalšími formou malých jednodenních turnajů.

Kromě trénování driblingu, přihrávek a střelby na koš byly tréninky ozvláštněny i kruhovými cvičeními na fotbalovém hřišti, týmovými hrami a soutěžemi a velikonoční hrou za pokladem. V srpnu se můžou děvčata těšit na týdenní basketbalové soustředění.

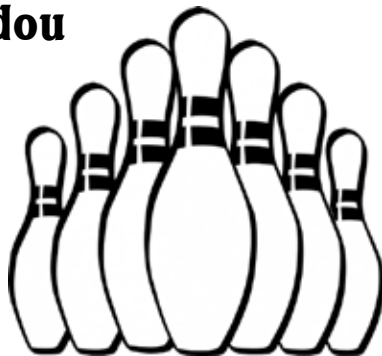
V září bude opět probíhat nábor malých basketbalistek a my na trénincích rádi uvidíme nové tváře.

Kuželky se znovu rozjedou

Radek Janík

Něco podobného jsem sliboval již minulý rok a stejně to bylo jinak. Odehrála se snad dvě kola a museli jsme kuželnu opustit. Opět to zkusíme letos a ten nastávající ročník Uliční ligy v kuželnách do-táhneme do konce, snad. Takže jen takové malé upozornění pro kapitány družstev, že se znovu rozjedeme tradičně po lanžhotských hodkách. Stávajících družstev bylo 16, ale mám zprávy, že snad nás bude méně. Proto ti, co už nechtějí dále soupeřit mezi sebou a přitom se dobře bavit, a chtějí doma zabírat místo u televize a vyžadovat si nějaký sport v TV, když zrovna běží ty Růžovky, Uličky a prý snad bude i „Džejár“, ať řeknou, že zkratka končí. Na-

opak ti, co by měli zájem stvořit mužstvo a zejména vydržet celou sezónu odehrát všechny zápasy, rád je přivítám do klubu. O rozlosování budete všichni informováni na internetových stránkách Ligy a taktéž na vývěsce v hospodě U Bartošů.

Takže všem přeji „Hodu zdar“ a zvlášť covidu velkého „fajzra“.

Skautský tábor

Kateřina Holobrádková

Letní skautský tábor je vyvrcholením celého skautského roku. Ten letošní, desetidenní, se konal od poloviny července na louce pod obcí Čučice, v kaňonovitém údolí řeky Oslavy, kam jsme se vrátili již potřetí.

Ihned po příchodu do tábořiště jsme byli svědky přestřelky maršála Holdena se zlými bandity. Maršál nás přivítal na Divokém západě, ve vesnici Silvertone, a zároveň nás poprosil o pomoc, aby se bandy pod vedením zloducha Kalvery zbavil. Společně se sedmi statečnými, které jsme poznali v průběhu tábora, se nám to podařilo. Jako stateční pistolníci jsme osadu s velkou slávou osvobodili a získali poklad a zlato. Díky pobytu v Silvertonu jsme se

naučili lasovat, střílet z luku a ze vzduchovky, tančili jsme country tance nebo jsme si zkusili jízdu na divokém býkovi.

Mezi běžnými táborovými aktivitami nechyběla olympiáda v tradičních i netradičních disciplínách, braňák, který prověřil jak rychlost a orientaci táborníků, tak jejich nabyté znalosti, táborová vrána, kde skupinky dětí předvedly svůj talent a um v hudebnědramatické oblasti nebo každovečerní sportovní klání o putovní pohár

Akičita, kde jsme se utkali ve sportech, jakými jsou například baseball, ringo, la-kros, ping pong či horský golf.

Nechyběl ani pěší výlet na zříceninu hradu Templštejn. Starší děti celý pochod absolvovaly s krosnou na zádech, aby večer přespaly na louce, kam jezdil oddíl v devadesátých letech tábořit.

Vyvrcholením tábora byl slibový večer. Je krásné sledovat děti, které se s velkým odhodláním a nadšením vzdělávají v ob-

lasti přírody a tábornictví a poté předstoupí před velký slavnostní oheň a skládají si světluškovský, vlčácký nebo skautský slib. Letos slibovou formuli před téměř dvou-metrovou pagodou odříkalo devatenáct slibařů.

Celý tábor se nesl ve velmi pohodové náladě a v přátelském duchu a lze jej zařadit mezi nejlepší tábory našeho oddílu vůbec.

Sportovní příměstský tábor

Lenka Bačová

První srpnový týden je časem pro náš sportovní příměstský tábor. Letos se ho zúčastnilo 30 dětí. Počasí nám přálo, a proto jsme ho využili ke sportovní venkovní aktivitě. Ta se odehrávala na atletickém hřišti u základní školy.

Pondělní a úterní dopoledne jsme se zaměřili na atletické věci, jako je rozvoj a koordinace pohybu, síla a výbušnost. Odpoledne už patřilo různým pohybovým hrám a soutěžím na fotbalovém hřišti.

I když máme v názvu sportovní, středeční den byl odpočinkový. Dopoledne jsme strávili tvořením různých výrobků v místní knihovně a odpoledne nás přijeli navštívit místní dobrovolní hasiči se svou technikou a u dětí velmi oblíbenou pěnou.

Ani čtvrteční deštivé počasí nás neodradilo od sportovní činnosti. Na pátek byl pro naše sportovce připravený výlet

do brněnského jump parku, který byl odměnou za jejich celotýdenní aktivitu.

Bylo to pět dnů plných sportu, her a zážitků. Doufáme, že si ho děti užily naplno a těšíme se na příští rok.

Děkujeme všem zúčastněným dětem, rodičům za důvěru, škole, správci hřiště Na Šlajsi, kuchařkách ve školní jídelně, místní knihovně a SDH Lanžhot.

Příměstský tábor Tornádo aneb pomoc rodičům dětí z obcí postižených tornádem

*Ing. Bc. Anna Hubáčková
senátorka za Hodonínsko*

Červnové tornádo za sebou zanechalo obrovskou spoušť. Tato nešťastná událost sebou přinesla silnou vlnu solidarity lidí nejen z celé republiky, ale i ze zahraničí. S odklizením škod v postižené oblasti pomáhalo tisíce dobrovolníků. Děkuji vám všem, kteří jste se jakkoli zapojili do pomoci. Nesmírně si toho cením.

Já jsem své síly soustředila primárně na pomoc rodinám s dětmi z postižené oblasti. Tornádo v obcích poškodilo mateřské i základní školy. Blížil se začátek prázdnin a mnoho rodin najednou muselo řešit opravy či demolice svých domů a plány na prázdninové radovánky s dětmi musely jít stranou. Naopak děti se motaly na staveništích, což pro ně bylo nebezpečné a mnohdy je neměl vůbec kdo hlídat.

Ve spolupráci s metodičkou prevence Alenou Vlkovou a s podporou starostů Regionu Podluží a Mikroregionu Hodonínsko jsem pomohla zrealizovat projekt - letní příměstský tábor Tornádo pro děti z postižené oblasti. Rodiče měli možnost, zcela zdarma, využít tábora libovolně dle jejich potřeb v průběhu celých letních prázdnin. Děti ve věku prvního stupně byly sváženy školním autobusem z Lužic, Mikulčic, Hrušek a Moravské Nové Vsi do základny tábora, který první půlku prázdnin hostil areál ZŠ Prušánky a následně ZŠ Lanžhot. Tábora během prázdnin využilo téměř 100 dětí v různých intervalech. O děti se starali dobrovolníci z řad pedagogických pracovníků z okolí. Pro děti jsme zajistili nejen pestrý program v místě konání, ale také každý týden zážitkový výlet. Rodičům se podařilo odlehčit tím, že měli možnost celodenního hlídání až do večerních hodin během skoro celých prázdnin.

Stejně tak byla pomoc soustředěna i na děti z mateřských školek, kterým byl za-

jištěn náhradní prázdninový provoz v MŠ Prušánky a MŠ Dolní Bojanovice. Pro děti jsme zajistili svoz školním autobusem a financovali stravu.

Tímto děkuji starostům, vedení obcí a škol v Prušánkách, Lanžhotu a Dolních Bojanovicích za velmi vstřícné a rychlé jednání o využití jejich budov pro tábor a školky.

V hodonínské Bažantnici smetlo tornádo zázemí skautského městečka a atletického areálu U Červených domků. Podařilo se mi zajistit finanční příspěvek na příměstský tábor Liščátek, na náhradní prostory pro letní tábor romských dětí a také na soustředění hodonínských atletů, kteří museli rovněž přesunout své letní aktivity do náhradních prostor.

Než se dá život v postižené oblasti zpět do normálu, bude pomoc ještě dlouho potřeba. Jsem moc ráda, že se nám podařily zrealizovat právě tyto projekty a že jsme mohli dětem alespoň trochu zlepšit prázdniny a rodičům ulevit od části starostí.

Poděkování

Gabriela Mitvalská, Moravská Nová Ves

Jménem rodičů z obcí zasažených tornádem bych chtěla touto cestou poděkovat za poskytnutou pomoc s hlídáním dětí.

Po ničivém tornádu ve čtvrtek 24. června se všem zasaženým otočil život vzhůru nohama. Následující den po tornádu jsme začali uklízet a zjišťovat škody. Všichni dospělí měli plné ruce práce a dětem začaly prázdniny neplánovaně dřív. Rodiče proto velmi uvítali pomoc s hlídáním dětí ve formě letního kempu pro obce postižené tornádem. V červenci jezdily děti nejprve do Prušánek, kde byla hlavní koordinátorkou paní Alena Vlková a děti měly zázemí včetně stravy v místní základní škole. Od 26. července se letní kemp přestěhoval do Lanžhota, kde dětem poskytla zázemí Ma-

sarykova základní škola. Zde byla hlavní koordinátorkou paní ředitelka Mgr. Eva Klvaňová.

Pro děti byl na každý den připravený zajímavý program. Děti se mohly zúčastnit nejen celodenních výletů např. do ZOO Zlín, westernového městečka Boskovice nebo Trkmanky Velké Pavlovice, ale měly také možnost potkat se s místními hasiči, vyzkoušet si canisterapii, přišel za nimi kouzelník, program environmentálního vzdělávání Lipka Brno atd. Spoustu aktivit si pro ně připravily také paní učitelky společně s dobrovolníky a děti si mohly vyzkoušet batiku, malování na chňapky, zdobení hrnečků, pohybové aktivity na školní zahradě a mnoho dalších.

Děti v doprovodu dospělého dostaly jedinečnou příležitost strávit relaxační pobyt v hotelu Harvey ve Františkových Lázních. V termínu od 14.–22. 08. 2021 strávily děti krásných 9 dní v lázeňském městě, kde navštívily místní památky, parky, muzea, hřiště či aquapark.

Toto všechno by se nestalo bez prvotní myšlenky a chuti pomoci, bez ochoty obětovat svůj vlastní volný čas a také bez financí.

Jménem všech dětí a rodičů bych chtěla poděkovat senátorce za Hodonínsko paní Ing. Bc. Anně Hubáčkové, která stála u zrodu myšlenky letního kempu pro děti, Regionu Podluží, starostovi města Lanžhot Mgr. Ladislavu Strakovi, místostarostce Mgr. Petře Říhové, městu Lanžhot, Masarykově základní škole Lanžhot pod

vedením Mgr. Evy Klvaňové, obci Prušánky, základní škole Prušánky a koordinátorce paní Aleně Vlkové.

Za krásný relaxační pobyt ve Františkových Lázních děkujeme panu Mgr. Milanu Kocmánkovi, místostarostce města Lanžhot Mgr. Petře Říhové, starostovi Františkových Lázní panu Janu Kuchařovi, hotelu Harvey pod vedením ředitelky paní Soni Forstové, koordinátorovi pobytu panu Zdeňkovi Dančo a paní ředitelce Masarykovy základní školy Lanžhot Evě Klvaňové.

V neposlední řadě bych chtěla poděkovat všem dobrovolníkům a lidem, kteří se na tomto projektu pomoci jakkoliv podíleli finančně, organizačně nebo dětem věnovali svůj volný čas a péči.

DĚKUJEME.

Osvobození jižní Moravy v roce 1945

„Německé velení předpokládalo, že vzhledem k zatopenému území bude Lanžhot nedobytný. Jarní povodně zaplavily lužní lesy a louky nad soutokem řek Moravy a Dyje. Úval řek byl zatopen do délky desítek kilometrů o šíři šest až osm kilometrů. Hloubka vody mimo koryta řek dosahovala až 120 cm a byla ještě zvyšována vypouštěním vody z Vranovské přehrady. Z vody před Lanžhotem vystupovaly jen náspy železniční tratě a silnice.“ Takto je popisován Lanžhot chvíli před počátečními tahy spojenecké armády k jeho získání zpět.

Známé i dosud nepublikované detaily z bojových tažení na sklonku druhé světové války v Brně a jeho širokém okolí přibližuje právě vycházející druhé rozšířené vydání knihy historika Vlastimila Schildbergera st. s názvem *Osvobození jižní Moravy v roce 1945*. „Kniha je unikátní kombinací základních dat spojených s tažením spojenců a výpovědí pamětníků,“ uvedl za vydavatele její editor Ivan Vystrčil.

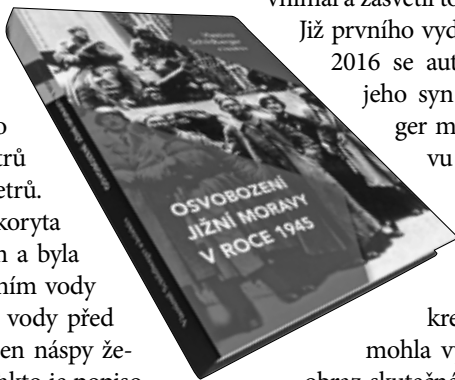
Osvobození jižní Moravy si vyžádalo přes 20 tisíc životů spojeneckých vojáků a podobný počet padlých z řad ustupující německé armády. Boje na Moravě začaly 7. dubna, přičemž poslední výstřel padl až 11. května.

Vlastimil Schildberger byl synem českého policisty a příslušníka Stráže obrany státu, který se aktivně účastnil odboje. Po jeho dopadení a uvěznění prošel několika koncentračními tábory, odkud

se po válce vrátil s velmi podlomeným zdravím. Toto vše Vlastimil jako dítě velmi silně vnímal a zasvětil tomuto téma celý život.

Již prvního vydání této knihy v roce 2016 se autor nedožil, proto se jeho syn Vlastimil Schildberger ml. rozhodl projít znovu všechny otcovy zápisy, doplnit je o nově objevené poznatky a získat více dobových fotografií, nákresů a map, aby kniha

mohla vytvořit co nejvěrnější obraz skutečné tehdejší situace. Bohužel Vlastimil Schildberger ml. předčasně zemřel koncem roku. Závěrečných úprav se ale chopila skupina jeho přátel a pomohla mu i tak sen jeho otce splnit. Kniha je k dostání na adrese eshop.rok1945.cz

Zničená náves s kostelíkem v Lanžhotě

Zničený lehký tank M3A1 Stuart americké produkce v Lanžhotě

Skladové vozy Ihned k odběru

Oblíbené modely Kia

Movement that inspires

Kompletní
nabídka vozidel

Kontaktujte našeho
prodejce:

František Klučka
M +420 602 392 684
E klucka@agrotec.cz

osobní automobily

AGROTEC a.s.: Břeclav Lidická 123 690 03, tel.: 519 327 143, **Hustopeče** Brněnská 74 693 01,
tel.: 519 402 480, **Modřice** Chrástka 1153 664 42, tel.: 548 133 850
www.agrotecauto.cz

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ (NEDC 2.0). Kia Ceed, Ceed SW, XCeed a ProCeed: 3,8 – 6,9 l/100 km, 99 – 158 g / km. Kia Sportage: 4,5 – 9,8 l/100 km, 123 – 180 g/km. Kia Sorento: 5,4 – 6,2 l/100 km, 129 – 158 g/km. Vyzobrazení sleva až 245 000 Kč vč. DPH platí pro vybrané modely a motorizace. Nabídka je určena pro individuální zákazníky – spotřebitele na nákup jednoho vozu. Pro fyzické osoby podnikající a právnické osoby akontace možná od 0 %. Pro fyzické osoby nepodnikající akontace možná od 20 %. Podmínky pro firmy a podnikatele žádejte u autorizovaných dealerů Kia. Vyzobrazení vozů je pouze ilustrativní a může obsahovat doplňkovou výbavu. Pro bližší informace navštivte www.kia.com.

Zpravodaj Městského úřadu Lanžhot vychází čtvrtletně v nákladu 1100 ks
vydává město Lanžhot, adresa redakce Náměstí 177, 691 51 Lanžhot, IČO: 00283321
e-mail: redakce@lanzhot.cz, tel: 519 336 107, místo vydání Lanžhot
odpovědná redaktorka Kateřina Paulíková, telefon 519 336 107, e-mail: paulikova@lanzhot.cz
Redakční rada: E. Klvaňová, J. Petrová, S. Hrubá - Markovičová, V. Hostinová, V. Tučková,
J. Malá, L. Topolanská

Vyhraujeme si právo na úpravu textů. Vyšlo: září 2021

Grafická úprava a tisk dodaných materiálů: Stillus s.r.o., reklamní agentura, www.stillus.cz

Registrováno Ministerstvem kultury ČR, reg. Číslo MK ČR E 11687

Uzávěrka zpravodaje 4/2021 – 13. 11. 2021

Názory dopisovatelů se nemusí shodovat s názory redakce.

Vystoupení VUS Ondráš

foto Kateřina Paulíková

Lanžhot z výšky

foto Panoramas

